

Malcolm Edwards

Zpomalené obrazy

Po událostech uplynulého dne spal Norton neklidně, jeho sny byly plné groteskních obrazů Richarda Carvera, a proto byl rád, když mu ručičky budíku ukázaly, že by mělo být opět ráno. Usínání v čemkoliv jiném než v absolutní tmě mu dělalo vždycky problémy, takže neměnné sluneční světlo, které se dralo štěrbinami v závěsech, dopadalo na podlahu a vytvářelo na ní linky jako vyřezané rozžhaveným nožem, to vše jen zvyšovalo jeho neklid. Pokusil se zatáhnout závěsy tak těsně, jak jen to šlo, ale závěsy byly krátké a vetché - odkaz předchozí majitelky bytu, která si je z pochopitelných důvodů neobtěžovala vzít při stěhování s sebou - a i po složitých úpravách, když se nechaly přesvědčit, aby k sobě po většině své délky přiléhaly, se nahoře u záhybů stejně objevily úzké škvíry.

Norton cítil nával malátnosti plynoucí z pocitu beznaděje, ale stejně jako v osmi předešlých ránech této paradoxní existence ten pocit přemohl a unaveně vyklouzl z postele. Rychle a bezmyšlenkovitě se oblékl a rozhrnul závěsy, aby vpustil dovnitř jas slunce letního odpoledne.

Slunce bylo přesně tam, kde zářilo po celých posledních osm dní; viselo několik stupňů nad špičatým krovem protějšího domu. Bylo pod mrakem a pár minut před tím, než vše znehybnělo, se nad Londýnem roztáhla bouřková mračna. Ale pak přehánka polevila a trhlinou v mracích se zdánlivě na krátkou chvíli objevilo slunce. Obloha byla dál z velké části *zatažená* nízkými mraky v barvě sazí, které zahalovaly sluneční paprsky a propůjčovaly jim ten zvláštní pronikavý jas věšticí bouři, ale slunce viselo na svém útržku modré oblohy jako nehybné oko na tváři nebes, takže Norton a ostatní trávili své poslední dny a noci ve zlomyslné parodii neskutečného, věčně slunného anglického léta.

Venku bylo úmorné horko, které se

usazovalo na spáncích. Závěje odpadků, neuklizených již několik týdnů, vydávaly nepříjemný zápach a lákaly bzučící legie much. Marlborough Street, ve které Norton bydlel, byla směsicí pozdně viktoriánských a edwardiánských fasád ve staré zástavbě západního Londýna. Na jednom konci ulice byla o něco širší třída, která se honosila názvem High Road jen proto, že tudy vedla autobusová trasa a podél ní roztroušené přízemní obchůdky.

Norton krácel podél řady domů, jejichž otevřené dveře i okna svědčily o kvapném odchodu jejich majitelů. Dům naproti přes ulici, ve kterém většina mládeže z uchráněného území pořádala po tři dny neuvěřitelné divoký večírek, byl nyní opět tichý. Asi je skolila únava, nebo drogy, nebo obojí, napadlo Nortona.

Na rohu se Norton zastavil. Směrem na sever, po jeho levé ruce, ulice ostře zatáčela, po obou stranách obklopena zašlými třípatrovými budovami s falešnými georgiánskými štíty. Na jih byla ulice rovná, avšak po sto yardech byla přehrazena obrovitou, zlověstně se chvějící stěnou *rozhraní*, která se tyčila k obloze a zakřivovala se do sebe jako surreálná bublina. Pokaždé se tam musel podívat, přestože oči samy se jakoby vlastní vůlí tomu pohledu bránily a snažily se sklouznout někam jinam.

Bylo nemožné říct, jak *rozhraní* přesně vypadá. Jako by jeho povrchu chybělo jakékoliv zabarvení. Když zavřel oči, zůstaly po něm proměnlivé zpomalené obrazy; protoplasmatické tvary, které se křížily, spojovaly a míchaly navzájem. Když se Norton přinutil na to znovu pohlédnout, oční nervy odmítaly přijmout jeho přítomnost, zakřivovaly k sobě boční obrazy výkladů, takže ulice vypadala, jako by se zužovala do jediného bodu.

Nortona z toho vždy bolela hlava - část jeho zorného pole byla vyříznuta, ale okraje slepého místa jako by byla

staženy k sobě, takže bylo obtížné zjistit, co vlastně schází. V takovém případě se pak někdy musel otočit na stranu a pohlédnout na tu věc před sebou koutkem oka. Stejně tak teď, když se odvrátil, mohl vidět *rozhraní* jako zakřivenou zeď v barvě oblohy, z níž občas vyšlehly šipy ostrého světla, jako kdyby unikaly trhlinami v její struktuře. Pak také mohl lépe zahlédnout tři lidské obrysy, jako by byly otištěné nějakým náročným holografickým procesem na *rozhraní*. Uprostřed ulice byla jeho a Carverova záda, když mizeli za *rozhraním*. Obrazy se již začaly rozmazávat, jak se čelo vlny pomalu posunovalo vpřed. Stranou byl o něco ostřejší záznam jeho osamělého Vynošení. I přes silně polarizované ochranné brýle, zakrývající polovinu tváře, rozeznal zděšený výraz svého bledého obličeje.

Včerejšího rána seděl Norton u stolu před kavárnou *Hellenika* a pomalu upíjel z šálku řecké kávy. Nebyl velkým milovníkem toho sladkého bahňatého nápoje, ale ještě méně toužil po pивě nebo vínu.

Za jiných podmínek by ocenil podnikavost majitele kavárny, který všechny stolky a židle přemístil ven na chodník a vnitřní, chladnější místnost nechal volnou pro neúnavné hráče kulečníku, zatímco venku vytvořil prchavou imitaci pouliční kavárny jako vzpomínku na šťastné mládí v Athénách či Nikósii. Tato čtvrt měla hodně obyvatel řeckého původu. Muži se tu scházeli u karet a šachů, pili levnou Demesticu a hovořili výbušnými hlasy, které zněly dramaticky, ačkoliv šlo o banální běžnou konverzaci. Jako by toto prostředí stálo mimo čas, což Nortonovi připadalo podivuhodně výstižné.

Hleděl do své kávy, soustavně přemýšlel o ničem, když na něj padl něčí stín a zároveň uslyšel, že si kdosi přitahuje sousední židli. Vzhlédl a uviděl

Carvera, který se na židli rozvalil. Byl oblečen do bizarního, tlustě vycpaného bílého obleku, který by se hodil spíše pro kosmonauta nebo polárního badatele. Na stolek odložil dvojité ochranné brýle. Mávl na majitele kavárny, aby mu přinesl kávu.

Norton neměl náladu na společnost, ale zvědavost mu nedala. "Co to je probiha za výstroj?" zeptal se.

"Výstroj průzkumníka ... a je v ní pěkně horko," řekl Carver a nemotorně si rukávem utíral zpoceně čelo.

"Co chcete, prosím vás, zkoumat?"

"Záleží, jak tomu chcete říkat. Bublinu. Rozhraní. Byl jsem tam uvnitř."

Norton pocítil zlost. Zdálo se, že Carver nedovede brát jejich situaci vážně. Nalepil se na Nortona před čtyřmi dny, když se kdesi opíjel, a od té doby ho každý den vyhledával, plný pochybných vtípů a barvitých historek ze svého života v jakési blíže neurčené, ale zřejmě nepřilís významné oblasti diplomatických služeb. Patřil mezi ten typ lidí, vedle kterých si Norton v baru nerad sedal. Teď se Carver určitě snažil o jeden z těch svých nepodařených šprýmů.

"Nebud' te směšný. Už byste nebyl na živu."

"Vypadám snad jako mrtvola?" Carver na sebe ukázal. Jeho tlustý opálený obličej s akvamarínovými očima vypadal stejně zdravě jako jindy.

"Je to nemožné."

"Nezajímá vás, na co jsem přišel?"

Norton už ztratil trpělivost. "Já vím, co jste tam musel najít," začal na něj křičet. "Tu zasranou jadernou explozi. Neříkejte mi, že jste se v ní procházeli!"

Objevil se majitel kavárny a postavil před Carvera šálek, až trochu kávy vyšpláchno na talířek. Carver dlouho usrkával tmavou tekutinu a upřeně pozoroval Nortona přes okraj šálku. Norton se uklidnil, uvědomil si, že se nechal unést.

"Ale já jsem tam opravdu byl, Nortone," promluvil konečně Carver klidným hlasem. "Byl jsem tam."

Norton zarytě mlčel. Věděl, že Carver bude pokračovat dál i bez něj.

"Nešel jsem tam jen tak," řekl Carver po chvíli. "Nejsem sebevrah. Nej dřív jsem to zkusil s tyčí. Trochu jsem tam s ní zakomíhal a vytáhl jsem ji zase ven. Byla neporušená. Pořád mi to vrtalo v hlavě. Pak jsem to zkusil s myší, kterou doma chovám. Nic se jí nestalo - kromě toho, že měla oslepené oči, chudinka. Tak jsem si řekl, dobře,

je tam hodně světla, ale jinak nic, A co z toho plyne?"

Norton pokrčil rameny.

"Podle mě to znamená, že všechny procesy jsou tam zpomalené a že existuje několik od sebe oddělených vln - světelná, tepelná a tlaková -, které se pomalu rozpínají."

"To zní šíleně."

"Víte sám, že celá tahle situace není tak úplně normální -"

Byli přerušeni hlukem od sousedního stolu. Dva muži se zřejmě pohádali u karet. Jeden z nich, muž ve středních letech v šedém síťovém tričku, stál a mával rukou plnou karet. Druhý, starší muž zůstal sedět a bez přestání bušil pěstí do stolu. Jejich hlasy přecházely do rychlého, ostrého drmolení. Potom muž v tričku rozzuřeně hodil karty na stůl a se vzteklym dupáním zmizel uvnitř kavárny. Ten druhý dál ukrývděným hlasem řečnil k přihlížejícím a svá slova doprovázel bohatou gestikulací.

Norton toto přerušení uvítal. Nebylo mu jasné, o co Carverovi jde. "Je úžasné, jak rychle si zvykli," poznamenal. "Vypadají, jako by se nic nestalo, jako by bylo všechno v pořádku."

"Co by také jiného mohli dělat?"

"Jak to myslíte?"

"Ta věc byla přece už léta nevyhnutelná. Všichni jsme to věděli, ale předstírali jsme opak, i když jsme se na to připravovali. Říkali jsme, že se to nikdy nestane, protože se to ještě nikdy nestalo - taková logika! Schovávali jsme hlavy do písku jak pštrosi a celou věc jsme si zastírali, jak jsme jen mohli. Teď je to tady - je to přímo za rohem, vidíme, jak se to blíží a nemůžeme před tím utéct. Hlavně, že jsme to věděli celou tu dobu. Když je někdo přivázaný ke kolejím, taky nepotřebuje vidět blížící se vlak, aby věděl, že je v nebezpečí. Tak proč nežít dál jako před tím?"

Carver má pravdu, přemítal Norton. Kdyby se jeho někdo zeptal, jestli si myslí, že ještě za jeho života dojde k atomové válce, řekl by, že asi ano. Kdyby se ho někdo zeptal, co s tím chce dělat, zřejmě by pokrčil rameny a řekl by: Co může člověk dělat? Někteří z jeho přátel byli aktivisty různých protestních hnutí, ale jemu takové snahy připadaly marné. Ke stejnému pocitu by se možná přiznali i mnozí z nich, ale oni na rozdíl od něj nedokázali nečinně sedět, když ještě existovala nějaká - byť velmi slabá - naděje. Norton se nechtěl zabývat gesty, které

měly tak malou naději na úspěch, raději si pustil televizi nebo straval večer v hospodě.

Další potíž byla v tom, že si to nedokázal doopravdy představit, nedokázal si představit Londýn pohlcovaný výbuchy a plameny, nedokázal si představit milióny mrtvých, lidi umírající v zasypaných krytech, chaos a anarchii. A protože si to nedovedl představit, bral to tak, jako že se to nikdy nemůže stát, ne tady, ne jemu.

O politiku se nezajímal a zpočátku si ani nevšiml narůstající krize. Pak tu najednou byla vládní nařízení, stav ohrožení, panika. Přes nařízení zůstat doma velká část obyvatelstva začala opouštět města. Šířily se neověřené zprávy o srážkách s oddíly na silnicích vyhrazených vojenským účelům. Část obyvatel zůstala ve městech - někteří se poctivě řídili vládními vyhláškami, někteří se o to, co se děje kolem, prostě nezajímalí a jiní si podobně jako Norton nedokázali představit důsledky celé situace.

A pak tu byly sirény a on seděl za stolem a čekal konec; a pak sirény zmlkly a nastalo ticho, které se prodlužovalo, dokud Norton spolu s ostatními nevyšel do ulic a nezjistil, že se nacházejí v situaci mnohem neskutečnější, než si kdy dovedl představit.

Malý ostrůvek města na němž se nacházeli - nepravidelný trojúhelník o straně ne delší než půl míle - byl ohrazen třemi pozemními výbuchy, které nastaly prakticky současně a způsobily ... co vlastně? Místní narušení časoprostoru? Bylo to stejně pravděpodobné vysvětlení jako jakékoliv jiné. Ať už byla příčina jakákoliv, způsobila ve vymezené zóně statisícenásobné zpomalení subjektivního času, omezila rychlost šíření detonací na několik yardů za den, sevřela je do těch podivných, zdánlivě křehkých skořepin.

Zpočátku lidé doufali, že jim ten zážrak - a jako zážrak to opravdu vypadalo - dopomůže k záchraně, ale ukázalo se, že to byly předčasné naděje. Mezi čely dvou vln byl úzký koridor, kterým vedla jedna z postranních ulic do bezpečí. Jedna rodina, která zmeškala evakuaci, se nacpala do auta a rozjela se tou ulicí dolů, ale v půli cesty se jejich automobil náhle zastavil jako přimrazený. Norton se na něj občas chodil dívat. Zadním okénkem viděl dvě děti, tváře zachycené v úsměvu, ruce v půli pohybu. Bylo jasné, že jev působí jen lokálně a překročením nějaké neviditelné hranice se vynořili v reálném čase. Alespoň, říkal si, nebudou mít ani čas si uvědomit, že jim jejich pokus o záchranu nevyšel.

Norton přemýšlel o tom, co by asi zaznamenaly vojenské družice, které nám zřejmě dál létají nad hlavou, kdyby měly dostatečně citlivé snímávací zařízení. Možná si nějaký budoucí historik, zkoumající zničení Londýna, ten film zpomalí a podívá se nad náhlým zrychleným pohybem v oblasti mezi

explozemi. Historik si zřejmě protře v údivu oči a bude to pokládat za nějaký optický klam.

"Takže půjdete?" zeptal se Carver.

Norton se začal znovu soustředit na Carvera, který po celou tu dobu něco povídal.

"Kam chcete jít?"

"Za rozhraní. Chci, aby to viděl ještě někdo jiný. Je to úžasné, Nortone. Je to zážitek na celý život. *Poslední zážitek* na celý život. Chcete si ho nechat ujít?"

Norton chtěl zpočátku namítnout, že nevidí žádný důvod k nějakým novým zážitkům, když je smrt zastihne během několika málo dnů. Pak ho ale napadlo, že alespoň nějaká smysluplná činnost by mohla být vítanou změnou. Smrtelně nemocní pacienti si také nelehnu do postele, když jim lékař oznámí onu špatnou zprávu. Pokud mají v sobě alespoň jiskru energie, vstanou a žijí po svém dokud to jde. Je to koneckonců jediná věc, kterou je možné udělat a každý tady - hráči karet v řecké kavárně, účastníci večírků, Carver - se tak chová s výjimkou něj samotného.

"Samozřejmě," řekl. "Ale co ochranné obleky? Musíte nosit všechno to..." ukázal na Carverův bachratý, absurdně vyhlížející oděv.

"To není potřebné. Ve skutečnosti je tady větší horko než tam. Nevím, co

mě to napadlo - kdybych vstoupil, do tepelné vlny, nepomohlo by mi ani tisíc takových vrstev. Nebudeme potřebovat nic jiného než tmavé brýle a já mám ještě jednu doma."

Carver vstal, vysázel na stůl pět liber a pokynul Nortonovi, aby ho následoval. Bydlel právě na rohu High Road, ve velkém, viktoriánském domě z červených cihel. Zachovával si svůj ráz, i když zahrada byla už prorostlá plevelem a dřevo okenic bylo viditelně shnilé. Majitel zřejmě udržování domu nevěnoval mnoho pozornosti.

Vstoupili do zšeřelé předsíně s rozpraskaným hnědým linoleem a několika věšáky na kabáty. Ve vzduchu se vznášel těžký pach prachu, staré kůže a rozkladu.

Carver prošel do další místnosti. Norton ho následoval, ale na prahu se zarazil. Byla to velká místnost s francouzskými okny vedoucími na zahradu. Bylo těžké odhadnout, jaké bylo původní vybavení místnosti, protože teď tu byl úplný sklad. Stěny byly od podlahy až ke stropu pokryty policemi knih, staré, vzácné vazby tu stály zdánlivě bez nějakého řádu vedle odrbaných paperbacků. Další knihy byly navršeny na podlaze, na židlích a na stole. Zbytek pokoje zaplňovala nesourodá směs hodin, glóbulů, vycpaných zvířat, modelů lodí a strojů, starých vědeckých a lékařských přístrojů, hu-

debních nástrojů a bezpočtu dalších věcí. Carver si proklestil cestu ke stolu, kde ležel mezi noži, lepidly a odřezky polarizovaného plastiku druhý pár tmavých brýlí.

"Toho nepořádku si nevšímejte," řekl žoviálně, když viděl, jak Norton nerozhodně přešlapuje přede dveřmi. "Takhle to vypadá v celém domě. Nikdy jsem se nezbavil zlovyku hromadit věci. Manželka mi říkala, že jsem musel být v minulém životě straka. Proto jsem odtud neodešel, víte? Nemohl jsem začít někde jinde znovu bez toho všeho. Někdy si myslím, že víc ze mě je tady -" zahrnul gestem celý pokoj - "než *tady*" poklepal si na hlavu.

Norton najednou pocítil k tomu muži náklonnost. Poprvé v něm uviděl lidskou bytost a ne jen neodbytného otravu. Carver vzal do rukou ochranné brýle. "Ty jsem si vyrobil sám. Obyčejné brýle proti slunci se k tomu nehodí. Nemají dostatečnou tloušťku. Potíž je v tom, že s tímhle naopak kdekoliv jinde neuvidíte vůbec nic."

Carver chtěl Nortona zavést na stejné místo, které zkoumal už dříve, ale zároveň chtěl prozkoumat i jinou oblast. Svlékl ze sebe ochranný oblek a pod ním se objevila jeho postavička v havajské košili s krátkými rukávy. Vzal dvě silné dřevěné tyče, jednu podal Nortonovi a druhou si nechal.

Vyšli od High Road, druhou ulicí se pustili doleva a ocitli se tváří v tvář další stěně zářivé, oslepující bezbarvosti. Na jejím povrchu spatřili jako dva holografické obrazy otisk Carverových zad na místě, kde vkročil do rozhraní, a pohled na Carvera zepředu, jak se odtamtud vracel.

"Vidíte," řekl Carver, "ani světlo nemůže opustit *rozhraní*, takže obraz je v něm uvězněný jako moucha v jantaru, dokud se stěna neposune natolik, že se obraz začne vytrácet. Tady už to začíná."

Když se Norton podíval pozorněji, uviděl, že se obrazy začínají opravdu pomalu rozostřovat, jako kdyby se před nimi vlnil horký vzduch.

Vrátili se na High Road, minuli kavárnu - kde se skupina mužů tísnila kolem stolu nad nějakou napínavou karetní hrou - a došli k *rozhraní*, které blokovalo ulici.

"Tak," řekl Carver. "Držte se u mne. Když si nebudete jistý, jestli se neblížíte k tepelné vlně, mávejte před sebou tyčí. Když si budete jistý, *stejně* má vějte tou tyčí před sebou." Zasmál se a Norton mu úsměv vrátil. Nasadili si brýle a jako dva slepci si oťukávali tyčemi cestu před sebou. Prošli *rozhraním* a nechali na jeho stěně své obrazy, takže kdyby někdo z kavárny pohlédl jejich směrem, připadalo by mu, že oba nepochopitelně zůstali stát na *rozhraní* v půli kroku.

Norton se ocitl v bezhlučném uragánu oslepující záře. Jas ho téměř oslepoval i přes tlusté vrstvy polarizovaného plastiku; bylo to jako dívat se z velké blízkosti do slunce, až na to, že tady nebylo kam se od toho jasu odvrátit. Zdálo se mu, že světlo kolem něj poskakuje a víří, tříští se o jeho tělo. Uslyšel cosi jako hudbu. Při chůzi musel překonávat odpor jako v silném větru, brodil se uragánem fotonů.

Cítit rozjaření, téměř extázi. Jako by stanul tváří v tvář Bohu. Světlo očišťovalo. Zjistil, že nevědomky vykonává při chůzi plavecké pohyby, prodíral se do srdce tohoto umělého slunce neohrabaným kraulem.

"Nortone! Buďte opatrný!" Carverův hlas jako kdyby vycházel z vodní hlubiny, byl vzdálený, slabě mu dolehl k uším a hned jej zase oplavil světelný příliv.

Carver stál vedle něj a tahal ho za košili. Jeho postava zářila. Intenzivní svit přezářoval běžné barvy a vytvořil z něj surrealistickou sochu v odstínech zářivé bílé barvy. Kůži měl jako průsvitnou a když Norton zvedl svou vlastní ruku k očím, vypadala stejně. Připadalo mu, že vidí pod masem i obrysy kostí.

"Carvere," řekl Norton a slova mu odlétala od úst, jako kdyby mluvil do tichého uragánu. "To je úžasné... neuvěřitelné..." Uvázl v pülce věty; nedostávalo se mu slov, jakými by mohl popsat takový zážitek.

Carver se zasmál. "Kdo by tušil, že

to takhle vypadá uvnitř nukleární exploze, co? Tyhle zpomalené filmy měly vždycky něco do sebe, když se vám podařilo na chvíli zapomenout, že jsou zpomalené."

"Jak daleko můžeme jít?" zakřičel Norton a vykročil kupředu směrem k centru světelného gejízu, používaje hole jako minového detektoru.

"Jen několik metrů. Uvidíte sám."

Norton ušel pár kroků a pak špička hole náhle explodovala oslnivým plamenem jako rachejtle. Odtáhl ji a prohlédl hořící konec. Několik centimetrů tyče chybělo.

Napínal zrak před sebe, až se mu zdálo, že vidí další *rozhraní*, postupující pomalu a neúprosně za světelnou bublinou. I přes prudké světlo měl pocit, že zahlédl mihotavé tvary oranžových plamenů, tančící na jeho povrchu. Norton se snažil nemyslet na to, co leží za tímto *rozhraním*. Dost obtížné už bylo uvědomit si, že plave ve stěně chladného bílého ohně.

Carver stál jako bledý duch po jeho boku. Laškovně šťouchal tyčí do povrchu ohnivé koule a tyč se mu více a více zkracovala. Byl jako krotitel šelem, který zadržuje nepřemožitelnou energii pouze holí a silou své osobnosti.

"Nechod'te moc blízko," varoval ho Norton, když jeho společník postoupil dopředu. Carver ho neslyšel, a tak ho Norton poklepal na rameni svou tyčí. Carver se začal otáčet, ale nohou zavadil o obrubník. Zapotácel se, začal padat naznak, ústa otevřená v údivu. Dříve, než k němu stačil Norton přiskočit, spadl do ohnivé stěny.

Všechno se odehrálo tak pomalu, jako kdyby Carver spadl do nějaké další časové anomálie. Nejprve mu vzplály vlasy a kůže začala doutnat. Z jeho těla začaly stoupat proužky dýmu. Košili strávil oheň tak rychle, že vypadala, jako by jednoduše zmizela. Rty se mu rozevřely, jako kdyby chtěl něco říct, ale to se jen svařilo žárem. Seškvářená kůže odkryla kosti, které začaly rychle černat. Jen zuby zůstaly zářivě bílé, dokud jim nepopraskala sklovina. Ochranné brýle se roztekly a odhalily prázdné oční důlky ve tváři, která se proměnila v lebku ještě dřív, než Carver dopadl. Jeho tělo se vařilo. Kůže popraskala a odloupla se, po ní odpadlo z kostí maso a kosti samy se rozpadly a začaly hořet. V okamžiku, kdy Carver dopadl na zem, z něj zbyla jen zuhelnatělá kostra, která vybuchla v oblak popela. Trvalo to jen několik vteřin; jediný zvuk, který k Nortonovi dolehl, byl tichý, téměř žalostný vzdech. * Norton hleděl před sebe, ztuhlý hrůzou. Pak se mu zvedl žaludek, odpotácel se stranou a upustil tyč. Vyrázil z *rozhraní* do absolutní trny. Strhl si brýle, dřepel si na chodník a zvracel tak dlouho, dokud mu z úst nevycházel jen tenký pramínek žlutých šťáv.

Ted', když se Norton díval na obrazy,

zaznamenávající začátek a konec jejich včerejšího tragického dobrodružství, viděl, že se *rozhraní* mění. Obrazce se na jeho povrchu míhaly rychleji, občas vyrazily ven světelné záblesky. Povrch jako by vibroval, zdálo se, že vydává hluboký basový tón. Už to *povoluje*, řekl si Norton. *Ne-bude to dlouho trvat*

K vlastnímu údivu nepocítil strach, ale úlevu. Cítil, že chce být raději doma, až se to stane, proto se vrátil do Marlborough Street. Když míjel číslo 6, někdo na něj zavolal. Byl to pan McDonald, přátelský, drobný důchodce, který tu bydlel se svojí stejně milou chotí. Norton se u nich rád zastavoval na kus řeči. Jelikož McDonałdovi neměli auto, nemohli se evakuovat mimo Londýn.

Pan McDonald měl plné ruce práce s natíráním venkovních oken do obývacího pokoje vápnem. "Už to chce jen poslední drobné opravy," řekl s úsměvem. McDonałdovi strávili posledních osm dní stejně jako předešlý týden. Přesně podle státní vyhlášky přestavovali část domku do protiatomového krytu. Tento poslední týden jim musel připadat jako Bohem seslaná možnost dokončit vše podle předpisů. Jejich dům neměl sklep, přitáhli tedy pod schody velký kredenc a obložili ho nesčetnými igelitovými pytli s hlinou. Uvnitř měli zásoby jídla, vody, léků, prádla a primitivní kuchyňské vybavení. Vyrobili si dokonce i přenosnou chemickou toaletu.

Před několika dny předvedl pan McDonald jejich důmyslně vystavěný kryt Nortonovi. Dokonce mu nabídl, že se uskrovní a mohou přibrat i Norton, jestli neměl možnost vybudovat si vlastní kryt. Norton je musel ze slušnosti ujistit, že i on podnikl adekvátní přípravy.

Ted', s živým obrazem Carvera ve vzpomínkách, chtěl Norton na McDonałda zakřičet, vyděsit ho, přinutit ho, aby si uvědomil, jak směšné jsou jeho snahy ve srovnání se silami, které jsou připraveny každou chvíli propuknout. Ale tím by jen ranil a zmátl toho starého muže, který se poctivě řídil instrukcemi, o nichž mu řekli, že mu pomohou k záchraně.

A tak jen McDonałdovi kývl na pozdrav a vykročil pryč. Ale ještě než stačil položit nohu na chodník, vzduch kolem něj se zachvěl a roztránil a ještě dříve, než si jeho smysly mohly všechno uvědomit, se svět naplnil okamžitou, stravující září, bílým ohněm, který nebyl ani studený, ani pravý.

přeložil Ivan Adamovič

Jack Williamson

Děti slunce

I.

Do prostorné knihovny s mahagonovým nábytkem dolehl hluboký zvuk burácejícího motoru - první slabá známka blížícího se nebezpečí. Foster Ross, který pracoval u velkého stolu na konci místnosti, pohlédl roztržitě z okna ojiňeného mrazem. Venku v šedém soumraku časného prosincového večera bylo vidět houpačící se holé větve stromů a vločky sněhu poletující ve větru.

Ross krátce zauvažoval o příčině tak nebezpečného spěchu na zledovatělé silnici a pak se vrátil v myšlenkách k pokusům, kterými se zabýval již dobré dva roky.

Byl sám ve velkém, nepravidelně stavěném kamenném domě na odlehklém lesnatém vršku v Pennsylvanii, v domě, který zdědil po otci. Nečekal žádnou návštěvu - služebnictvo odpoledne odcestovalo a dům byl již uzavřen na zimu. Sám Foster zamýšlel odjet o půlnoci do Palm Beach za June Trevorovou.

Nakláněl se nad obrovským mahagonovým stolem a nepřítomně si pohvizdoval. Na stole byla rozložena elektrická aparatura, v jejímž středu se třpytila pod ostrým světlem malá hliníková koule s dvěma jemnými platinovými drátky.

Foster upevnil poslední spojení. Pak o krok ustoupil a odhrnul si z očí kadeř měděné zbarvených vlasů.

"Ted' by to mělo vzlétnout," šeptal si, "jako první kosmická loď k Měsíci! Mělo by..."

Zapnul proud a nervózně pozoroval kouli velikosti dětské hračky. S úzkostí čekal, zatímco vinutí bzučelo a na kontaktech blikaly fialové výboje.

Koule se nepohnula. Ještě chvíli ji pozoroval a unaveně si vzdychl. Pak pokrčil rameny a zašklebil se.

"Padesát tisíc," zamumlal, "padesát tisíc vyhozených do vzduchu. Co jsem si mohl za to užít. Jako blázen tady ztrácím čas s touhle pekelnou věcí, místo abych byl s June na pláži!"

V očích mu však zablesklo a znovu se napřímil.

"Dokážu to!" řekl si polohlasně. "Zkusím kónickou elektronku. Nebo slitinu katodového prvku s titanem. Elektronový motor..."

V tom zaslechl naléhavé zvonění a klepání na vstupní dveře. Rozběhl se setmělou halou.

Stále ještě slyšel ten hluboký zvuk motoru závodního auta, který se rychle přibližoval. Chvillemi slábl, chvillemi sílil.

"Ted' se auto blíží k domu. Dvě neočekávané návštěvy a obě mají naspěch," uvažoval.

Otevřel dveře do zimního šera; ostrý vítr mu hnal do tváře sníh.

Venku stálo taxi, jen stěží rozeznatelné v poletujícím sněhu, a právě startovalo. Muž, který zvonil, se krčil u zdi domu. Vyskočil k otevřeným dveřím a vyrazil ze sebe:

muže zasáhl. Ten se zatočil a když naposledy vystřelil, zhroutil se do dveří.

Černý vůz na okamžik zabrzdil a pak se opět rozjel. Jeho světla na chvíli osvětlila taxi, pak jej rychle předjel a zmizel z dohledu.

Zmatený Foster zavřel dveře a zamkl. Naklonil se nad malým mužem na podlaze. Uslyšel povzdechnutí a pak slabý smích.

Ozval se tichý hlas, podivuhodně klidný. "Tentokrát jsme vyhráli, Fostere!"

"Nejste zraněn, pane? Upadl jste, když ten paprsek..."

"Ne, upadl jsem včas."

Foster pomohl muži vstát.

"Ale je to smrtící zbraň. Říkají tomu jedovatý plamen. Je to druh záření, které, myslím, štěpí proteiny. Tím se vytváří v krvi jed."

Mužik se shýbl pro pistoli. Rozvážně vyhodil prázdnou nábojnici, zbraň znovu nabíl a zasunul ji do kapsy zimníku.

"Půjdete dál do tepla? A mohl byste mi vysvětlit..." zeptal se Foster.

"Samozřejmě, Fostere."

Podivný návštěvník ho následoval temnou halou do jasně osvětlené knihovny. Tam se Foster obrátil, aby si muže prohlédl na světle.

"Zdá se, že znáte mé jméno," poznamenal, ale v tom již hosta s překvapením poznal. "Strýčku Barrone! Nemohl jsem tě poznat," zvolal a tiskl muži ruku.

Barron Kane byl skutečně malý: plochý hrudník, svislá hubená chlapecká ramena, tenké šlachovité ruce. A přece z unavené tváře vědce vyzařovala síla. V šedých, chladných očích se zračila sebedůvěra, ale i stín nezakrytého strachu.

"Překvapil jsi mě," řekl Foster. "Víš, myslím, že jsi mrtvý. Léta jsme o tobě neslyšeli. Otec se tě snažil najít."

"Žil jsem v Asii," vysvětloval osmahlý mužik, "v jedné oáze na poušti Gobi, kterou na mapě nenajdeš. A tam vládne moc, která, jak jsi viděl, by mě málem vyřídila navz-

dycky." Ukazoval směrem, kde zmizel závodní vůz.

"Vzpomínám si, když jsi připravoval poslední expedici." Připomínal si Foster. "Je to už dvanáct let - byl jsem tehdy na vysoké škole. Tys tehdy tajil, kam vlastně cestuješ. A já byl celý divý po dobrodružství, chtěl jsem jet taky a umluvit otce, který mne určil k řízení ocelárny... Ale posad' se. Dáš si něco k pití?"

Kane potřásl hnědou holou hlavou. "Hlavně s tebou musím mluvit."

"Rád bych se všechno dozvěděl. Vypadá to přinejmenším zajímavě," ujistil ho Foster.

"Mohli by nás vyrušit," řekl Kane. "Nevadilo by ti, kdybys zamkl všechny dveře, upevnil okna a stáhl rolety?"

"Ovšemže ne. Myslíš, že se mohou vrátit?"

"To je moc, která se nevzdá bez důkazu.

že jsem mrtev," pravil Kane tichým, podivně klidným hlasem.

Foster zamkl dveře a šel zajistit okna. Když se vrátil, strýc si zvědavě prohlížel malý stříbrný model na stole.

"Četl jsem tvůj článek v Science Review z minulého měsíce," řekl. "O omikronovém efektu a tvém elektronickém motoru. Proto jsem za tebou přijel. Přišel jsi na úžasnou věc."

"Zatím ještě ne," odpověděl Foster s unaveným úsměvem. "Strávil jsem nad elektronovým motorem dva roky a utratil spoustu peněz. A dosud nezvedne ani svou vlastní váhu."

"Ale pořád pracuješ?" Tichý hlas zazněl se zvláštní úzkostí.

"Než jsi přijel, pracoval jsem na tom." Foster se dotkl hliníkového modelu. "To je model kosmické lodi. Uvnitř je elektronový

motor spojený s těmito platinovými drátky. Skutečná loď bude ovšem mít na palubě všechnu nutnou aparaturu. Vybavení pro posádku a..."

Přestal mluvit a potřásl hlavou.

"Je to jen sen!" mumlal. "Bláznivý sen - nebudu s tím už dál marnit život." Podíval se vyzývavě na Barrona Kanea. "Odjíždím dnes v noci do Palm Beach, mám tam schůzku s June Trevorovou. Jsme zasnoubeni a na Nový rok máme svatbu. Barrone, June je prostě úžasná!" vysvětloval.

"To nemůžeš udělat!" protestoval Kane. Uchopil Fostera za ruku a hovořil s mimořádnou naléhavostí. "Musíš vytrvat s prací na kosmické lodi. Musíš to úspěšně dokončit a zachránit lidstvo, Fostere."

Foster ohromeně ustoupil. "Co tím chceš říct?"

"Přesně to, co říkám," odpověděl Barron Kane. "Přijel jsem za tebou, abych tě seznámil s úděsnými fakty, která jsem vypátral v Asii. Fakta, jejichž prozrazení mi chce ona strašná moc zabránit."

Foster se zeptal s úžasem: "Ale o co jde?"

"Země je odsouzena k zániku," řekl tvrdě Barron Kane. "A s ní i lidstvo - pokud nebudeš moci hrstku lidí zachránit. Ty jsi, Fostere, jediný člověk, který má trochu naděje - s tvým vynálezem elektronového motoru a možnostmi ve tvé ocelárně." Foster pozoroval strýce udiven, trochu otřesen a nechť i s trochou podivného strachu.

Zešílel snad za těch dvanáct let, co byl nezvěstný? Vždycky byl pověstný jak výstředností tak svými schopnostmi geologa a astrofyzika. Ne, jeho chování bylo normální. A vůz s oranžovým paprskem nebyl žádný přelud; byl velmi skutečný.

Foster popadl Barrona za ramena, odvedl ho ke koženému ušáku a posadil ho. "A teď mi konečně všechno pověz!" požádal ho důrazně.

Záblesk úsměvu zahnal na okamžik stále přítomný stín strachu v chladných šedých očích.

"Fostere, předesílám, že jsem dokonale zdravý," řekl klidným hlasem.

Sepnul ruce a zamyšleně si prohlížel své tenké prsty.

"Nikdy jsi asi neslyšel o kultu Velkého Vejce," začal. "Nemohl's, protože dokonce i pouhé jméno kultu je mimo určitou oblast téměř úplně neznámé. Je to fanatická náboženská sekta, jejíž chrám je ukryt v neznámé oáze na poušti Gobi.

Téměř před deseti lety jsem se stal členem této sekty. Nebylo to snadné. A i potom jsem podstoupil další perné zkoušky. Po sedmi letech jsem byl plně zasvěcen. Z úst hlavy řádu - lidského d'ábla jménem L'ao Ku - jsem se dozvěděl děsivé tajemství, kvůli kterém jsem se do Asie vypravil. To bylo před třemi lety. L'ao Ku mě ale začal podezírat. Byl jsem přísně hlídán. Musel jsem čekat dva roky na příležitost k útěku. A od té doby, a je to skoro rok, mě L'ao Kuovi agenti honí po celém světě. Myslel jsem, že se mi v Panamě podařilo uniknout. Četl jsem tvůj

článek o elektronovém motoru a vypravil jsem se za tebou. Ty jsi teď ten nejdůležitější člověk, jak jsem řekl. - Ale zachytili znovu mou stopu. Bojím se, že jsem odsoudil k smrti i tebe."

"Mne? Proč?" zeptal se Foster.

"L'ao Ku chce své tajemství zachovat. Již tři muži záhadně zemřeli brzy poté, co mluvili se mnou..."

Foster dosud stál nad Barronem Kanem a v duchu sváděl boj mezi úžasem a nedůvěrou. Jeho obličej vyjadřoval odhodlání najít rozumný řád všech těchto podivných událostí.

"Jaké je to tajemství? A co tvé tvrzení o zániku světa?" vyptával se.

Barron Kane opět zamýšlel studoval konečky svých sepjatých prstů. "Myslím, že začnu otázkou," řekl. "Zeptám se tě, Fostere, na největší hádanku na světě. Co je Země?"

Foster překvapeně zkoumal unavený obličej svého strýce. Pozoroval sedé oči, chladné a přece zastíněné předtuchou hrůzy. Potrásl hlavou. Barron Kane mu byl hádankou.

"Tak co tedy je Země?"

"Řeknu ti něco ohromujícího," pokračoval Barron Kane. "Něco strašlivého! Bude pro tebe těžké to připustit, protože to vyvrací řadu našich bezmyšlenkovitých dogmat, starších než věda. Ta představa je tak zvláštní, tak strašná, že západní způsob myšlení na ni nemohl připadnout. Koneckonců jsme dlužníky kultu Velkého Vejce. Orientální mentalita spolu s tajnou vědou řádu odhalila cosi, co jsme nebyli schopni vidět navzdory všem zjevným důkazům.

Ale můžu ti usnadnit pochopení, Fostere, když ti připomenu několik nejznámějších mezer ve vědeckém poznání. A ty to musíš připustit. Život lidstva závisí na tobě."

Foster těžce dosedl do židle přímo proti Kaneovi a tiše čekal.

"Žijeme v hrozné nevědomosti o planetě pod našima nohama," pokračoval klidný hlas. "Jak hluboko jsme se dostali ke středu Země? Ze čtyř tisíc mil ani ne čtyři! Co je dál? Co je ve skutečnosti to, co nazýváme zemětřesením? Co je uloženo pod tenkou slupkou pevné horniny, na níž žijeme? Co způsobuje žár našich sopek? Mohl bych citovat tisíce nejasných, navzájem se potírajících teorií, dohadů o charakteru zemského nitra - ale žádný průkazný fakt. Víme toho tolik o Zemi, Fostere, jako moucha lezoucí po vejci ví o životě zárodku vevnitř.

A kolik toho víme o ostatních planetách! Kdo dokáže říci, jak vlastně vznikly? Po Laplaceovi se vynořila řada pěkných teorií. Máme planetesimální hypotézu, mlhovinovou hypotézu, plynnou hypotézu, meteorickou hypotézu a tak dále. Nejpozoruhodnější na každé z nich je to, že úspěšně vyvrací jedna druhou.

Pomysli na záhadu ztracené planety! Jak víš, podle Bodeovy řady by mezi Marsem a Jupiterem měla být planeta tam, kde jsou teď jen planety. Planety, komety

a roje meteorů jsou zřejmě jejími zbytky - ale všechny dohromady představují ne více než desetinu objemu, který by planeta měla mít. Jaká nepředstavitelná katastrofa planetu rozprášíla? A řekni mi, kam se podělo zbylých devět desetin?

Podívej se na jinou kosmickou záhadu! Co je samotné Slunce, na němž závisí náš život? Jaká je jeho historie, historie kteréhokoliv slunce? Jak získává svou hmotu, svůj pohyb a svůj žár? Jaký je smysl existence Slunce? Když se podíváš v zimní noci na hvězdy, dokážeš si představit jejich konečné trvání? Zamysli se nad hádankou entropie! Síla zániku prostupuje vesmír. Hvězdy chladnou a zanikají, hvězdný prach je rozprášen, záření se rozptýlí a ztrácí. Naši kosmogonisté tvrdí, že vesmír se chýlí ke konci. Ale copak nemůže existovat také síla života, růstu, tvoření?

Jaká může být Fostere smrt bez předchozího života?

Nedivil ses nikdy, proč Slunce tak jako jiné hvězdy nestálé velikosti se roztahuje a stahuje rytmem slunečních skvm tak, jako by pulsovala živá bytost?"

Barron Kane se naklonil. Upřel zrak na Fostera se zoufalou a naléhavou vážností - stín hrůzy v jeho očích byl nyní hlubší.

"Fostere, já vím, co je Země," pokračoval. "Před lety jsem to nejasně tušil, když jsem se probojovával slabinami a nesrovnalostmi naší západní vědy. Před dvanácti lety jsem z náhodné zprávy dospěl k závěru, že orientální intuice mohla pochopit pravdu, našemu dogmatickému myšlení skrytou. Odcestoval jsem tedy na poušť Gobi a našel jsem tajnou sektu. Po sedmi letech úsilí a vytrvalosti jsem odhalil skryté tajemství. L'ao Ku mě strašlivé závěry potvrdil.

Dozvěděl jsem se od něho věci, které jsem se ani neodvažoval tušit. Dozvěděl jsem se, že Země - i celá sluneční soustava je odsouzena ve velmi krátké době k zániku. Dožijeme se konce, Fostere, pokud nás dříve agenti L'ao Kua nezlikvidují. Nesmíme na něho zapomínat ani v největším nebezpečí. Ten muž je nelidský d'abelský fanatik, ale je to génus. A celá jeho síla a tajná věda, která vynalezla jedovatý paprsek, směřuje k našemu zničení."

Chladný hlas se odmlčel. V knihovně zavládlo ticho nabitě napětím. A Foster zašepstal nevěřícně:

"Konec světa!"

"Konec," opakoval Barron Kane s vynuceným klidem. "Doufal jsem, že to může trvat léta. Ale dnes večer, když jsem zahlédl v novinách jistý článek, vím, že změny už začaly."

Foster Ross se vztyčil nad strýcem. "Řekni mi konečně všechno; co vis," naléhal.

Barron Kane, nakláníje se dopředu, téměř šeptem začal vyprávět. Foster jen tiše naslouchal. Jeho původní nedůvěřivý postoj se postupně vytrácel a na jeho místo nastoupily strašné obavy.

II.

Trvalo hodinu, než vědec skončil a opřel se v křesle.

Foster beze slova přistoupil k oknu. Vytáhl roletu a zíral do zimní noci. Holé stromy vypadaly jako přízračná řada kostlivců na zasněžené pláni, slabě se típytící pod tmavou oblohou. Sněhové vločky se leskly ve světle, vycházejícím z okna. Ostrý vítr smutně skučel v nárazech na staré kamenné zdivo.

"Prosím tě, zatáhni roletu," požádal Kane s nevyrušitelným klidem. "Agenti L'ao Kua nás můžou pozorovat. Jedovatý paprsek..."

Foster stáhl roletu. Vrátil se ke strýci a otřásl se. "Promiň, zapomněl jsem," zahuchel.

"Pro západní způsob myšlení je ta představa obzvlášť těžko přijatelná," řekl Kane s pochopením. "Řekl bych, že většina lidí ze Západu by se snad zbláznila, kdyby byli nuceni jí uvěřit. Ale pokusíš-li se ji pochopit s trochou orientálního fatalismu..."

Foster vypadal, že si ho vůbec neuvědomuje. Přecházel sem a tam po pokoji. Jednou se zastavil, aby se dotkl modelu kosmické lodi na stole. Vzal z krbové římsy fotografii černooké June Trevorové, prohlížel na okamžik její vážný klasický půvab a pak ji pozorně vrátil na místo. Dlouhými kroky se vrátil ke strýci.

"Země," řekl chraptivě, "nemohu tomu uvěřit, je to - nestvůrné!"

Barron Kane vstal a úzkostlivě k němu přistoupil. "Musíš mi věřit, Fostere," prosil, "protože jenom ty máš možnost zachránit lidstvo. A musíš začít pro to pracovat hned - dnes v noci!"

"Dnes v noci?" opakoval nechápavě a překvapeně Foster.

"Musíš si uvědomit, Fostere, že nám zbývají jen měsíce. Nejdéle půl roku. A před námi je mimořádně náročný úkol. Musíme vybudovat laboratoř k urychlení vývoje elektronového motoru. Tvé ocelárny musí zahájit výrobu dílů pro - vesmírnou archu. Musíme řešit tisíce problémů ve všech odvětvích techniky. A to celé bude nutno ukončit dříve, než se kdy cokoliv podobného podařilo uskutečnit. Mnohem dříve!"

"Nic podobného nikdy neexistovalo," řekl Foster. "Dokonce i bitevní loď je jednoduchá hračka pro děti proti kosmické lodi. Dokončit takovou loď si vyžádá dobu lidského života. Kromě toho," protestoval dosud duchem nepřítomen, "musím jet do Palm Beach, slíbil jsem June..."

"Pak musíš slib porušit," přerušil ho Kane naléhavě. "My oba musíme té práci obětovat každou vteřinu a i pak bude čas strašně krátký. Přitom musíme dávat pozor na L'ao Kua a jeho jedovaté paprsky."

"Víš, já tomu doopravdy nemůžu uvěřit." Foster se vážně zadíval na strýce. "Ta věc je naprosto šílená."

"Snaž se to pochopit jako orientálec," naléhal jeho strýc. "Východní fatalismus..."

"Nejsem Číňan," řekl Foster, "ale miluji June Trevorovou - víc než cokoli na světě. I kdybys měl pravdu, jestliže příštích šest měsíců bude posledních, raději je prožiju s ní."

"Cožpak nechápeš?" šeptal Kane. Sevrlel tenkými prsty Fosterovu paži. "Jestli miluješ June Trevorovou, pak musíš vystavět kosmickou loď, abys ji zachránil. Chceš se dívat, jak umírá jako ostatní lidi, jako červ v hořícím domě?"

"Ne! Ne! Ale nemohu věřit..." vykřikl Foster.

"Musíš!" naléhal Barron Kane, "říkám ti, mám důkaz. Dnes je ve večerníku článek, který ohlašuje rozpad sluneční soustavy."

"Důkaz? Důkaz rozpadu?" zvolal nedůvěřivě Foster.

"Máš tady večerník?"

"Je někde tady. Neměl jsem čas se do něj podívat. Pracoval jsem na pokusu."

Našel noviny a zvědavě je rozložil. Hledal na první stránce, ale tam byl hlavně článek o politické korupci.

Barron Kane mu vzal noviny z ruky a ukázal mu nenápadný titulek na zadní straně.

VĚDCI ZMATENI

Dr. Lynn Poynter z observatoře na Mount Wilson dnes ráno oznámil, že planeta Pluto opustila svou oběžnou dráhu a ubírá se od Slunce bludným a nevysvětlitelným směrem. Dr. Poynter uvádí, že planeta změnila barvu ze žlutavé na jasně zelenou.

Dr. Poynter tvrdí, že není schopen podat vysvětlení tohoto úkazu. Odmítá k tomu další komentáře kromě toho, že vyzval astronomy všech částí světa, aby přezkoumali jeho pozorování.

Při čtení článku nabyl Fosterův obličej napjatý výraz. Třesoucí se prsty mimovolně zmačkaly noviny a přetrhly je. Když se podíval znovu na Kanea, v jeho očích se zračila hrůza. Chraptivě řekl:

"Tak Pluto je již ten tam? Sluneční soustava se rozkládá!"

Podíval se na přetřesené noviny v ruce.

"Ráno jedeme do továrny, Barrone, a začneme," rozhodl.

Strýc mu beze slova stiskl ruku.

"A teď musím zavolat June," dodal Foster.

"To jsi ty, Foster!" jasný dívčí hlas zněl nadšeným očekáváním. "Přijedeš zítřka? Pojedu ti naproti..."

Foster si ji představoval, jak sedí za volantem, štíhlá, vysoká, s vážným půvabem a s ukázněnou dětskou veselostí. Náhle mu bylo zle z lítosti, že nemůže jet.

"Ne," řekl a snažil se nedat najevo lítost, "bohužel nemohu přijet."

V její odpovědi pocítil úzkost: "Stalo se něco?"

Zadržoval v řeči, jak hledal slova, která by ji příliš nezneklidnila. "Je to něco naléhavého, neodkladná práce mimořádně důležitá, musím u toho být..."

"A zdrží tě to i přes Nový rok?" v hlase bylo slyšet bolestnou nejistotu.

"Ano, budeme muset svatbu odsunout," řekl.

"Ah," byl to bolestný vzdech. Fosterova píchla u srdce. "Nemůžeš mi říci, o co jde?"

"Ne do telefonu. Ale chtěl bych, abys přijela co nejdřív za mnou. Všechno ti vysvětlím."

"Mám smluveno spoustu schůzek," protestovala, "a ty mluvíš tak podivně!"

"Je to doopravdy důležité," naléhal. "Prosím tě, přijď, moc tě potřebuji, June, prosím..."

Po chvíli ticha odhodlaně řekla: "Tak dobře, Foster. Přijedu v pondělí."

"Díky, drahoušku," řekl vděčně, "až pochopíš..."

"To je ono!" zvolala téměř vesele. "Hlavu vzhůru! Mluvíš jako by měl přijít konec světa! Tak v pondělí."

Když zavěsil telefon, pomyslel si, jaká je June správná, veselá a nesobecká, plná pochopení. Musí včas dokončit práce na kosmické lodi a zachránit ji před neuvěřitelnou hrůzou, kterou předvídal Barron Kane.

Té noci Barron Kane a Foster Ross neulehli. Zůstali v knihovně u modelu kosmické lodi a plánovali, jak přeměnit sen ve skutečnost. O půlnoci přinesl Foster z kuchyně chléb, studenou šunku a mléko.

Když svítalo, začal skládat model a plány do aktovky a připravoval se na cestu do továrny.

"Nezapomeň na nebezpečí," varoval ho Barron Kane. "Ti, co mne pronásledovali,

nebudou daleko. Neodjedou bez důkazu, že jsem mrtev."

"Zavolám do továrny, aby mi poslali pár mužů," řekl Foster.

Ale telefon byl hluchý.

"Bouřka asi ztrhla dráty," zabručel.

"L'ao Kuovi muži přerušili spojení. Čekají na nás," šeptal Kane.

"Tak se pokusíme prorazit, pokud to půjde," navrhl Foster.

Kane přikývl. "Když se budeme chtít dostat do továrny, budeme se muset probojovat. Musíme bojovat nejen s časem, ale až do konce s L'ao Kuem. Že veškerý život musí skončit se zánikem Země, to je základní doktrína tajné sekty. Jakýkoliv pokus zachránit jediný lidský život je porušením zásady tohoto fantastického dogmatu."

Oba dva vyklouzli zadním vchodem z domu a nechali v knihovně rozsvícená světla. Zasněžený bílý pozemek vypadal strašidelně. Obloha, za svítání ledově šedá, byla pokryta hustými mraky. Stromy i budovy vrhaly záhadné stíny.

Foster nesl drahocenný model. Barron Kane měl připravenou odjištěnou pistoli. V poklusu se brodil sněhem ke garáži. Foster odemkl a otevřel dveře.

Z šera tiše zazářil oranžový paprsek tenký jako rozžhavené kovové ostří a zasáhl ruku Barrona Kanea. Ten jednou vystřelil a pak se zkroutil do sněhu, sténaje bolestí.

Foster zadržel dech a okamžitě se vrhl do tmavého kouta, odkud vyšlehl neslyšný paprsek. Tápaje rukou sevrlel pařátovitou dlaň, která držela lehkou kovovou trubici. Rámem narazil do něčeho těla a vrazil s ním do zdi. Jedna ruka mu sevřela krk, ale chytil ji za svalnaté zápěstí a odtlačil.

Oba dva se odrazili od zdi a těžce dopadli na betonovou podlahu. Foster zaslechl překvapené zachrčení. To byl jediný zvuk, který neviditelný protivník vydal. Bitva probíhala tiše a ve tmě.

Rána kolenem zasáhla Fostera do podbřišku. Jak přemáhal bolest, jeho sevření povolilo. Z trubice vyšlehl paprsek, mihotal po stěně garáže a pomalu klesal.

Jedovatý paprsek! Dotkne-li se ho, otráví jeho krev.

Ruka, kterou odtlačoval protivníka, nesnesitelně bolela v zápěstí. Třásl se namáhavým úsilím. Po tváři mu tekla horký pot.

Oranžový paprsek se dotkl podlahy a mířil k jeho rameni. Pařát, svírající Fostera, byl tvrdý jako ocel.

Z nesnesitelné námahy a zkroucené ruky se Fostera zmocňovala závrať. Vše se kolem něho točilo a zatmívalo. A pak se v okamžiku porážky stalo cosi podivného, cosi jako oslepující zjevení. Viděl náhle sama sebe ne jak bojuje o život, ale jako představitele lidstva v boji o přežití.

Tato představa jako by mu vlila novou sílu; nepřemožitelné odhodlání do něho proudilo jako mocný příliv.

Podařilo se mu narovnat trýzněnou ruku. Svaly mu téměř praskaly. Paprsek však byl odvrácen. Protivníkovo tělo se namáhavě vzepjalo; paprsek se vracel zpět. Umdlévající Foster napjal svou sílu jak mohl nejvíce.

Zaslechl tupé prasknutí lámající se kosti. Ocelové spáry v jeho sevření povolily. Oranžový paprsek opsal náhlý oblouk a dotkl se hlavy protivníka. Trubice pak udeřila o zeď a paprsek zhasl.

Když Foster vrávoravě vstal, byl jeho protivník již mrtvý, zahubený vlastní zbraní.

Barron Kane ležel dosud venku na sněhu v bledém ranním světle jako šedý raneček. Foster se k němu sehnul a zaslechl slabý šepot.

"Jedovatý paprsek - zápěstí - podvázat loketní tepnu - pustit krev."

Foster mu vyhrnul rukáv, zatočil kapesník na pravém lokti a utáhl jej pevně kolíkem, který popadl u stěny. Na hubeném šlachovitém zápěstí uviděl jasně rudý otok, který se rychle zvětšoval. Vytáhl z kapsy kapesní nůž, otok rozřízl, přiložil rty k ráně a vysál jed.

"To stačí," zašeptal po chvíli Kane již trochu hlasitěji. "Myslím, že jsem vyřízen. Chtěl bych se jen dožít, až zvítězíš. Ale na tom nezáleží. Já už splnil svou úlohu. Teď je na tobě, abys zachránil lidstvo."

"Já - se vynasnažím," slíbil Foster přiškrceným hlasem. Cítil se dosud plný onoho zvláštního odhodlání, které nabyl v boji.

"Jed' me do továrny!" šeptal Kane.

Foster ho usadil do vozu. Když rozsvítil světla, na chvilku se zastavil, aby se podíval na mrtvého muže na podlaze. Jeho obličej byl žlutý, mongoloidní a podobný dravci. Nyní ve smrti byl výsměšně sešklebený.

"Rozeptej mu šaty a podívej se na jeho tělo pod levou paží," požádal Kane.

Foster poslechl. Pod mužovou paží bylo na žluté kůži rudé znamení jako velké O.

"Má vypálené znamení, rudý kruh," vykřikl.

"To je symbol tajné sekty. Poslal ho L'ao Ku," zašeptal Kane.

Foster nastoupil do vozu. Silný motor se rozeřval. Vůz vyrazil, objel mrtvolu a smykem vyjel na zledovatělou silnici.

Byl již olovený mrazivý den, když dojeli k domům dělníků mezi stráněmi, šedavými od sněhu a sazí. Továrna stála v plochem údolí; mohutné vysoké pece se tyčily proti chmurným mrakům jako armáda odpuzujících černých příšer.

Foster projel branou, zabočil přímo k ambulanci a odnesl Kanea dovnitř na nosítka.

"Lékaři tu budou brzy," ujistil ho.

"Netrap se se mnou," zašeptal zraněný, "máš práci. A já se budu snažit, abych se dožil výsledku."

III.

Po třech měsících obklopovala továrnu nová zeď. Byla vysoká dvacet stop a spodní polovina byla z neprůhledného železobetonu. Horní část byla opatřena pletivem, kterým procházelo vysoké napětí. Každých sto stop stála otočná věž z oceli a neprůstřelného skla, na níž byly umístěny stále hlídky vyzbrojené kulomety.

Uvnitř, na mohutné konstrukci ze zesíleného betonu probíhala konstrukce kosmické lodi.

Trup byl již dokončen. Vedle ohromného kulovitého tvaru, pět set stop v průměru, vypadaly vysoké pece jako nepatrní trpaslíci. Vrcholek koule byl vidět na vzdálenost několika mil.

Uvnitř však zbývalo mnoho práce s vybavením, které muselo neomezenou dobu umožnit život v kosmickém prostoru bez slunce. Zatím největším nedostatkem bylo, že dosud nebyl hotov elektronový motor, který měl využít k pohonu Rossův omikronový efekt.

"Lod' bude dokončena za měsíc," slíbil Foster Kaneovi jednoho jarního dne. "Ale nebude-li motor pracovat, bude to na nic. Milión tun oceli a skla a nepohneme s tím, pokud..."

Byli v nemocničním pokoji a nemocný se mohl dívat z okna na šedou ocelovou kouli, tyčící se před světle zelenými pahorky.

Barron Kane byl upoután na lůžko. Jed oranžového paprsku postihl nervová centra páteře; nemohl chodit a také ruce měl zčásti ochrnuté. Jen jeho mozek byl stále bystrý; navzdory bezmoci a bolesti pomáhal při řešení mnoha problémů, které vznikaly při stavbě kosmické lodi.

"Pokud co...?" zašeptal, "zkoušíš ještě jiná řešení?"

"Zkusili jsme dnes ráno rozpracovávat nový směr. Začali jsme úplně odjinud a vyšli jsme při tom z rovnice omikronového efektu. Nevíme, jestli dosáhneme lepšího výsledku. Ale i v kladném případě bude trvat instalace šest týdnů."

"Šest týdnů?" vydechl unaveně a znepokojeně Barron Kane. "Tolik času do zániku Země možná ani nezbyde!"

Upřeně se díval z lůžka na Fostera, klidně, ale s hrůzou v očích.

"Neptunův měsíc opustil minulý týden svou oběžnou dráhu. Zezelenal a následoval Pluta do vesmíru. A kromě toho..." zašeptal.

Jeho vyhublé, zčásti ochrnuté ruce hledaly na příkrývcu noviny.

"Co se děje?" zeptal se Foster.

"Přečti si ranní noviny. Dosud nikdo nechápe, co se bude dít. Článek je zastrčený na nenápadném místě vzadu - nepochopili, co to znamená. Ale je to nejdůležitější věc, kterou kdy vytiskli. Tady!"

Foster četl:

RYTMICKÉ OTŘESY

Dr. Madison Kline, významný anglický seismolog, v projevu na mezinárodním sjezdu geologů oznámil, že Země je postižena novou vlnou zemětřesení.

Dr. Kline řekl, že tato nová zemětřesení se opakují v pravidelných intervalech jedenačtyřiceti minut. Myslí si, že zemětřesení od rážejí jakousi rytmickou poruchu hluboko v nitru planety.

Dr. Kline uvedl, že on a jeho spolupracovníci tento úkaz pozorovali několik týdnů, během nichž stále a výrazně sílí.

Dr. Kline řekl, že zatím nemůže podat uspokojivé nezvratné vysvětlení, ačkoli věří, že cyklus otřesů odpovídá přirozené základní frekvenci planety.

Foster sevřel ruce, až mu zbělely klouby. "To znamená, že se blížíme ke konci," mumlal chraptivě.

"Vidíš, musíš uspišit instalaci, nového motoru," šeptal Barron Kane.

"Urychlíme to, i když není záruka, že to bude fungovat. Vždyť se snažíme vtěsnat jednu generaci vědeckého pokroku do čtyř měsíců," odpověděl Foster.

"A je třeba zařídit další. Musíme být připraveni přetřhat veškeré spojení s civilizací," připomínal Barron Kane.

"Zásoby jsou už většinou na palubě," informoval ho Foster. "Naši lidé se stěhují na palubu tak rychle, jak jsou dokončovány kajuty. Šest set vybraných mužů, zástupci všech ras, odborností a vyznání s ženami a dětmi. Celkem dva tisíce, výkvět lidstva."

"A co laboratoře?" vyptával se Kane.

"Ty budou hotové včas," ujistil ho Foster. "Do měsíce máme náš vlastní uměle vyrobený vzduch a vlastní syntetické potraviny, vyráběné na lodi rafinací odpadu. Až budeme ve vesmíru," pokračoval s náznakem nadšené v hlase, "budeme úplně nezávislí. Naše generátory budou čerpat neomezenou energii z kosmického záření. Budou dodávat

teplo, světlo a sílu, nutné k výrobě vody, potraviny a proudy pro motor.

Loď může plout navždy, Barrone. Je to malý svět sám pro sebe, nezávislý na slunci..."

Foster se zarazil. "Já se tady vychloubám," rozpačitě zabručel, "a zatím to ještě nedokážu uvést do pohybu. Na shledanou, Barrone, musím pracovat."

"Počkej! Ještě jednu věc - kde je tvoje snoubenka?" šeptal nemocný.

"June odjela zpátky na Floridu na krátkou návštěvu k přátelům. Chci, aby zapoměla pokud může na to, co nás čeká. Pro děvče jako ona je to hrozné..." odpověděl Foster.

"Ať se vrátí. Ať je s námi na palubě," radil Barron Kane.

"Hrozí už bezprostřední nebezpečí?" zeptal se Foster.

"První otřes zemské kůry bude stačit, aby se to, čemu říkáme civilizace, rozpadlo," šeptal Kane. "Musí být zpět, než se to stane. A pak je tu další nebezpečí."

"Jaké?"

"L'ao Ku dosud neukázal svou moc, Foster. Ale nezapomeň, že ji má. Čeká a připravuje se. Nedej se oklamat, buď na stráži!"

Foster s úlevou vydechl. "Myslel jsem, že mluvíš o nebezpečí pro June."

"Ano," zašeptal Barron Kane.

Foster se k němu poplašeně naklonil.

"Ve svatyni na poušti Gobi je oltář zasvěcený Velkému Vejci. Nad ním je z černého kamene vytesána Země, jak tomu nasvědčují vyryté obrysy pevnin. Zeměkoule je rozštěpena a zevnitř vystupuje odporné monstrum! Ve svatyni jsou pořádány pravidelné obřady. Na oltáři pod zobrazením zrůdy prorážející ze zeměkoule L'ao Ku obětuje. Oběti jsou vždy ženy, pokud možno z pohledu sekty kacířky nebo z kacířský rodin. Foster, je možné, že June by se mohla stát obětí jen proto, že ji chceš zachránit."

Fosterova tvář byla šedá a ztřhaná. "Okamžitě pro ni pošlu," vyrazil chraptivě.

Vědecký svět byl od začátku ohromen. Vychýlení Pluta otřásl pracně budovanou strukturou západní vědy. Pulsující otřesy Země, které záhy zesílily tak, že byly znatelné při chůzi na ulicích, nebylo možné přiměřeně vysvětlit.

Vědci se na čas uchýlili k žalostným obžalobám z nepřesného pozorování. Nemohli však nadlouho popírat, že sluneční soustava se hroutí. Neptun se nevysvětlitelně odchýlil z vypočítané polohy. Velké měsíce Saturna a Uranu jeden za druhým zezelenaly a opustily své oběžné dráhy. Změny postupující do nitra sluneční soustavy zasáhly čtyři velké měsíce Jupitera.

Sám svět vědy se zhroutil.

Obvyklejší lidé však byli znepokojeni ze začátku jen málo. Obchody šly jako obvykle; veřejný zájem se soustředil na nezměstnost, na stabilizaci měny, na senzační vraždu hollywoodské herečky. Nevypukla žádná panika, i když "tep Země", jak noviny pojmenovaly zvláštní rytmičká zemětřesení,

se stal hlavním předmětem hovorů.

Skutečná panika začala až se ztrátami životů. Na konci března série strašlivých zemětřesení a následné příbojové Vlny zničily postupně za sebou Tokyo, Bombay, Rio de Janeiro a Los Angeles. Katastrofy byly čím dál tím hroznější. Nebylo novin, pokud vůbec vycházely, aby neměly stále nové články o dalších pohromách.

Ani tehdy starý řád hned nepadl. "Obchod jako obvykle," zůstalo heslem, i když ceny letěly nahoru, vláda a korporace krachovaly a zločin bujel.

Noví vůdci, radikální hnutí a fantastické záliby získávaly mohutnou podporu. Lidé se zvláště stávali ve velkém množství přívrženci nových náboženství. Objevily se tisíce nových proroků a byli vítáni; nejvíce přívrženců však získávaly zvláštní východní sekty kultu Velkého Vejce.

Jedině oni tvrdili, že chápou změny. Jedině oni dokázali dát zmateným lidem rozumné, byť fantastické vysvětlení záhady zhroucení sluneční soustavy. L'ao Ku se stal pánem fanatických miliónů, ačkoli sliboval jenom příšernou smrt - smrt jako svatou povinnost.

Barron Kane a Foster Ross poznali hned ze začátku, že narůstající moc kultu se dozajista obrátí proti nim. Z továrny byla vybudována pevnost. Výstavba kosmické lodi byla maximálně urychlena. Víc už se nedalo dělat.

IV.

Kritický moment nastal v noci 23. dubna. Měsíc byl v úplňku. Obloha, v poslední době podivně zamračená, byla nad většinou severní Ameriky jasná. Milióny lidí zděšených hrůzou pozorovali, jak se Měsíc mění. Jen málo z těch, kteří to viděli, zůstalo duševně naprosto v pořádku.

Bylo to šílenství řízené fanatickým géniem L'ao Kua, které vedlo k útoku davů na kosmickou loď.

Planeta - tak pojmenovala June Trevorová kosmickou loď proto, že se měla stát jediným budoucím domovem lidstva - ležela dosud na betonové konstrukci uvnitř zdi. Dosud nebyla pohyblivá; motor nebyl dokončen.

Na vrcholu ohromné ocelové koule byl vyklenutý pilotní prostor, zastřešený křišťálovými panely. Byl plný lesknoucích se mechanismů a složitých přístrojů pro říze-

ní a navigaci kosmické lodi.

Té osudné noci Foster a June vystoupili do pilotní kabiny. Foster donesl v náručí i Barrona Kanea. Usadili ho co nejpohodlněji do invalidního křesla mezi přístroje.

"Minulou noc astronomové zpozorovali trhliny rozšiřující se po Měsíci. Jeho kůra praskla. Pod ní cosi je, je to zelenavé a žhnoucí. Dnes v noci zřejmě uvidíme zánik Měsíce," řekl Foster. "Kdy zbudeme pozorovat Měsíc, uvidíme, co se v nejbližších dnech stane se Zemí."

June k němu přistoupila. Byla Štíhlá, tmavooká a opravdu klasicky krásná. Usmála se na Fosteru - byl to ustaraný, smutný úsměv - a v obavách vsunula svou ruku do jeho.

"Fostere, bude to strašné?" šeptala.

"Hrůza nebude v tom, co uvidíme, ale v tom, co to bude znamenat. V osudu Měsíce uvidíme osud Země a lidské civilizace. Ale snaž se nebát, drahoušku."

"To není přímo strach, co cítím; je to spíš strašné pomýšlení na záhubu tolika..." šeptala a lehce se otřásla.

Foster jí stiskl ruku. "Nesmíš na to myslet. Uvědom si, že jsme spolu. Bez tebe bych se asi zbláznil," dodal chraptivě.

"A je tu ještě důležitější úkol. Máme povinnost zachránit lidstvo!" vydechla.

Nato Foster zhasl v kabině světla a mlčky pozorovali oblohu nad nimi. Obloha zaplavená měsíčním svitem byla stříbřitě šedá; na jihu svítily bělavé mraky. Měsíc stál vysoko na východní obloze, skvmitě zlatý nebeský disk.

Upřeně jej pozorovali. June Trevorová se zachvěla a přitiskla se k Fosterovi.

"Jsou tam trhliny! Vidím je! Jako drátěná síť," šeptala zadýchaně.

"Rozšiřují se. A vidím cosi zeleného jak proráží ven," mumlal Foster.

Z křesla se ozval podivný, téměř nehlasný šepot ochmutého vědce: "Tvor se vynořuje."

Všichni tři pozorovali Měsíc, bez dechu, němí děsem, tak jako šílené milióny lidí na celém kontinentu.

Viděli známá moře a kruhovitě krátery, jak se rozkládají v síť černých a zeleně svítících trhlin. Uviděli, poprvé v lidské paměti, jak se Měsíc halí do vlastních mraků.

Spatřili, jak z rozervaného Měsíce vystupuje monstrum - nejprve se objevila neuvěřitelná hlava...

Prorazila v oblasti velkého kráteru Tycho. Byla nestvůrně podivná. Nejdřív se objevil ohromný trojúhelníkový zoban. Pak dvě obrovité, oválné skvmy jako oči, plápolající rudým svitem. Mezi nimi a nad nimi bylo jakési obloukovité, hřebenem opatřené ústrojí; byl to rozprašovač jasně červených plamenů.

Rozevřela se neuvěřitelná křídla...

Vyrážela rozbitou, hroutící se skořápkou, která již ztratila jakoukoli podobnost se starým Měsícem. Jen vzdálená lidská představa tomu mohla říkat křídla. Byla to křídla z éterického světla, podobná oslnivým protuberancím sluneční korony v době úplného zatmění. Pruhy zeleného plamene, podobné

Barron Kane dosud vyhlížel kříšťálovými panely. Potom, co zmizel Měsíc, byla obloha plná nádherných hvězd. Pak sklouzl pohledem dolů.

"Na cestách vedoucích sem je nějak mnoho světél," řekl a jeho šepot měl znepokojený nádech. "Auta, pochodně a lucerny. Všichni jdou sem k Planetě."

Foster a June se také podívali dolů. Mezi pahorky viděli řeky tančících, blikajících světél, která se přibližovala.

Foster vyrazil jediné trpké slovo: "Chátra!"

"Chátra?" opakovala June s údivem. "Ale proč?"

"Lidé už nejsou lidmi," řekl Foster drsně. "Je to zvěř, vyděšená zvěř. Poté, co uviděli zánik Měsíce, jsou šílení strachem. Žene je to do boje, jako strachem pomínutá zvířata. Není to jejich vina - ale my musíme bránit Planetu."

Něžně dívku odstrčil. "Musím jít dolů varovat strážce a pomáhat mužům v dílně. Instalují elektronový motor."

"Kdy budeš schopen uvést Planetu do pohybu?" zeptal se úzkostně Barron Kane.

"Odlitky přišly dnes ráno ze slévárny," odpověděl Foster, "montáž bude trvat den. A pak uvidíme, zda Planeta odletí - pokud nás ta chátra nepobije. Jestli lidstvo přežije nebo zahyne se Zemí."

"Den? Naše obrana tak dlouho nevydrží," povzděchl zoufale Barron Kane.

"Kratší dobu to trvat nebude. V nejlepším případě dvacet hodin. Samozřejmě využijeme každou vteřinu. A vstupní záklopka je připravena k uzavření. Uděláme z Planety pevnost. Ale musím jít!" Stiskl June ruku a rychle sestupoval z pilotního prostoru.

Dívka a Barron Kane zůstali mezi přístroji, které měly řídit kosmickou loď - pokud se vznese. Nemocný šeptal příkazy do telefonu, aby pomohl organizovat obranu.

June netrpělivě čekala, až konečně vyhrkne: "Hrozí velké nebezpečí? Lidé jsou šílení strachem, to chápu. Ale proč by nás měli napadnout?"

"Proti nám je pobouřili knězi fanatického náboženství," chmurně šeptal Barron Kane. "Knězi tajné sekty v Asii předvíдали zkázu. V ní a v povinnosti lidstva zhynout je základ jejich víry. My jsme v jejich očích kacíři. Snaží se nás zničit."

"Zničit nás," pokračoval dál s obavou v hlase, "a možná obětovat někoho z nás jako pokání na obřadním oltáři Velkého Vejce v chrámu na poušti Gobi." June se otrásla v předtuše hrůzy.

"Jdu za Fosterem," řekla, snažíc se, aby její hlas nezněl hystericky, "chci být s ním."

"Bude lepší, když počkáte tady," radil Kane, "nebo si odpočítejte dole ve své kajutě. Foster má teď určitě plné ruce práce." A dodal tvrdě: "Budete zde bezpečnější - vám hrozí největší nebezpečí."

"Já se nebojím!" vyrazila ze sebe divoce. Pak se uklidnila a pokračovala: "Myslím tím ne o sebe. Mám jenom hrůzu z představy hromadného zániku. A ta strašná věc co vystoupila z Měsíce! Chci být s Fosterem. Ale zůstanu, myslíte-li, že to bude lepší."

Klesla na židli, složila hlavu do dlaní a snažila se potlačit vzlykot

Celou noc zůstala June v pilotní kabině. Dav venku stále vzrůstal; deset tisíc malých ohňů plápolalo na svazích pahorků; světla se pohybovala sem a tam. Bylo slyšet, jak dav nepřetržitě a výhružně šumí; chvílemi June slyšela rachot střelby.

Barron Kane usnul k ránu ve svém invalidním křesle. June ho přikryla a chvíli pozorovala. Pak ji přemohla samota a vypětí tak, že se odebrala do své kajuty a pokoušela se usnout. Ale nezamhouřila ani oka a před polednem se vrátila do pilotní kabiny. Nemocný byl již vzhůru a podíval se na ni.

"Jaká je situace?" pozdravila ho úzkostnou otázkou.

"V noci třikrát zaútočili," šeptal nemocný. "Zed' je zadržela. Mnoho jich zahynulo při útoku na zed' a při přestřelce. Ale za každého mrtvého přišla tisícovka dalších ubožáků."

Jeho klidné oči vyhlížely tlustými kříšťálovými panely dolů na straně, které byly nyní hnědé od hemžících se davů lidí.

"Musí jich být milión," pokračoval zdušený šepot. "Dorazili všemi možnými způsoby. Pěšky, na kolech, nákladních vozech, auty i letadly."

Nemohu si pomoci, abych je nelitoval, jsou tak vyděšení a tak brzo zemřou. Většina z nich vypadá otrhaně a zmrzle; asi si nepřinesli dost jídla. A většina z nich si nepřinesla ani zbraně.

Ale žáci L'ao Kua nad nimi převzali velení. Můžete vidět, jak se kupí kolem kněží, kteří je proti nám podněcují. Jak se cvičí vojensky pochodovat. A někteří vykládají výbušniny a zbraně, které ráno dovezl vlak. L'ao Ku dělá z chátrý armádu."

June ospale vyhlížela silnými panely. Náhle zvolala: "Vidím letadlo! Letí nízko nad zemí a přistává." Chvilku je pozorovala a pak dodala: "Je to mohutný stroj, je černý a má rudé kruhy na křídlech a na trupu."

Barron Kane ponuře zašeptal: "To je L'ao Kuův osobní stroj. Přišel sám, aby řídil útok. A možná také, aby jednoho z nás unesl s sebou..."

Tiše, se rty rozkousanými nervozitou do krve, se June Trevorová dívala, jak se davy daly do pohybu k Planetě, nezadržitelná vlna fanatické, hrůzou šílené nenávisti.

Oslepující jedovaté paprsky umlčely kulometry v otočných opevněných věžích. Zručně improvizované katapulty vrhaly bomby, které zničily zed' s vysokým napětím. Milión

tajuplnému vějíři polární záře.

A tělo, strašné i nádherné...

Objevilo se, když pomalu se rozevírající křídla odhrnula trosky měsíční kůry. Rozvlnilo se v podivném půvabu, dlouhé, štíhlé a ladně se na konci zužující. Bylo smaragdově zelené, jasné jako plamen a zvláštně černě a stříbřitě skvrnitě.

Barva oblohy se intenzivním jasem obledy změnila ze stříbrošedé do zelené.

Monstrum zůstalo téměř bez pohnutí po nějakou dobu na obloze tam, kde byl dříve Měsíc. Nestvůrné výrůstky šlehalo hadovitě modrým plamenem zpod rudých oválů jeho očí. Svíjely se sem a tam nad štíhlým tělem a průhlednými křídly. Jako by se monstrum pyšnilo samo sebou.

Potom překvapivě začalo kroužit oblohou. Jeho fantastický stín se pohyboval jako živá věc. A pak to odletělo, mávající podivuhodnými plamennými plochami jako křídly. Příšerné zelenavé osvětlení se vytratilo z oblohy, hrůzné stíny zmizely a z úkazu zbyla skvrna zeleného světla, ztrácející se vedle jasné Vegy.

"Měsíc zmizel!" vyrazil ze sebe užaslý Foster.

"Tak, jako za několik dnů zmizí Země," nezřetelně šeptal Barron Kane.

"Bylo to nádherné - a hrozné..." vydechla lehce se třesoucím hlasem June.

Zachvěla se a objala Fostera. Přivinula se k němu, podvědomě hledajíc útěchu. On ji k sobe pevně přitiskl.

"Náš svět je u konce," řekl tiše a ona šeptem dodala: "Ale jsme spolu..."

mužů pod velením nemilosrdného fanatismu útočilo na ocelovou vstupní záklopku Planety.

June čekala v pilotní kabině a napínala sluch, až uslyšela zadunění těžké exploze a pak rachot kulometů - uvnitř Planety!

"Dobyli vstupní záklopku!" zašeptala zoufale. "Dostali se na palubu. Musím najít Fosteru."

Barron Kane chtěl něco namítat, ale zastavila ho prudkým gestem.

"Nebojím se," vydechla, "ale blíží se konec. Chci být s Fosterem."

Vyběhla z kabiny dolů do vřavě zoufalé bitvy.

V přesném středu mohutné Planety byla šedesát stop dlouhá kulovitá kabina. Zde, usazena na velkých masivních závěsech byla ohromná, padesát stop dlouhá trubice z vytaženého křemene a ocele.

Foster Ross s hrstkou stejně houževnatých, unavených a nevyspalých mužů pracoval na kompletaci montáže trubice - elektronového motoru. Na svrchní straně trubice byl otevřený otvor s poklopem, kterým ukládali pomocí kladkostroje dovnitř čtyřtunový odlitek z nové slitiny.

Zmatená vřava boje náhle pronikla do kabiny. "Rozbili záklopku," vykřikl někdo a muži se zděšeně otřásli.

"Počkejte, hoši," zapřisahal Foster zoufale, "nemůžeme opustit práci. Pár minut a jsme hotovi. Budeme moci odtud odletět. Pojd'te..."

Ale jeden z mužů v úleku utekl. Kladka se smekla, odlitek se zahoupal, vyklouzl ze smyčky a spadl na zem. Spadl také na nohu jednoho muže. Ten vykřikl a začal sténat bolestí.

Někteří začali utíkat z kabiny.

Sám Foster, šokovaný neočekávaným neštěstím, se zoufale snažil udržet nervy v klidu.

"Hoši, do práce! Zkusíme to znova, ještě máme čas..." zavolal se zdáním jistoty, kterou necítil.

Zpanikaření muži zaváhali. Foster se snažil osvobodit pákou mužovu nohu spod odlitku a ostatní se k němu připojili. Muž byl vyproštěn a kladkostroj znovu připevněn k odlitku.

Čtyřtunová masa kovu byla zvednuta a tentokrát bezpečně uložena dovnitř trubice. Byla upevněna a zavřena, když dav, vedený žlutými d'ábly, vyzbrojenými tajnou zbraní, vtrhl do kabiny.

Další Fosterovy vzpomínky jsou již zahaleny v rudé mlze hrůzy.

Řídil zoufalou obranu, každý kout chodeb, každé dveře, každý výstupek, každé schodiště a výtahovou šachtu učinil alespoň na krátkou chvíli ústupovou pevností. Až do konce střežil cestu do pilotní kabiny, protože předpokládal, že je tam June s Barronem Kanem.

Jeho šest set mužů bojovalo hrdinně jako výkvět lidstva. A s nimi jejich ženy. Dokonce i děti pomáhaly jak mohly. Planeta byla

dobře vyzbrojena; každé nové postavení bylo novou zásobárnou zbraní. A přece byl výsledek nevyhnutelný.

Fosterovo poslední bojové stanoviště bylo na schůdkách k pilotní kabině. Dovrávorál k němu a s ním čtyři ostatní - tři muži a žena. Byli vyzbrojeni kulometem a s ním drželi řvoucí a vítězný dav na uzdě, dokud nedošly náboje.

A pak se již bránili jen bajonety, pažbami, pistolemi a holýma rukama. Jeden z mužů, umíraje, skočil se schůdků a srazil útočníky. Žena spadla. Jiného muže chátara strhla, porazila a roztrhala na místě. Fosterův poslední druh vykřikl a zhroutil se po zásahu jedovatého paprsku.

Foster se dovlekl k poslednímu boji nahoru na konec schůdků. Ohlédl se a viděl, že June již není v kabině. Udělalo se mu nanic z naprostého zoufalství; síly ho opustily, teprve teď pocítil všechny utrpěné rány a v bezvědomí upadl.

Zůstal pouze Barron Kane, bezvládný v invalidním křesle. Ochromenou rukou zdvihl neobratně pistoli a zastřelil prvního šklebícího se Asiata, který vnikl do kabiny a přes ležícího Fosteru.

To byl konec obrany.

O hodinu později L'ao Kuovo letadlo s rudými kruhy odstartovalo a směřovalo k planoucím západu Slunce, ke svatyni Velkého Vejce na poušti Gobi.

V.

Když Foster přišel k sobě, ležel na zakravené podlaze zpustošené pilotní kabiny. Jeho tělo bylo poseto ranami a modřinami; tupá bolest pulsovala otekou ranou na spánku; pramen vlasů měl na čele pevně přilepen zasklou krví.

Pak pravenal a zapotácel se. Před zakaleným zrakem se mu točila poničená kajuta, posetá rozbitými přístroji. Na okamžik si nemohl na nic vzpomenout.

"Fostere!" slabý úzkostný šepot Barrona Kanea ho vrátil k plnému vědomí. "L'ao Ku mi řekl, že tě nechal naživu. Myslel jsem, že lže, jen aby mne trápil."

"L'ao Ku! Byl tady?" Byl to suchý drsný chrapot, který vyšel z Fosterova pálícího hrdla.

"Přišel, když jsme byli bezmocní. Řekl mi, že nás nechává naživu, protože naše hříchy jsou příliš velké, aby je mohl ztrestat člověk. Chtěl, abychom žili s vědomím, že

jsme neuspěli, a pak zemřeli, až se Velké Vejce otevře."

"Kde je June?" zachroptěl žalostně Foster.

"To nevím," odpověděl unavený hlas bez naděje, "Šla za tebou, když dobyli vstupní záklopku. Nevím..."

"Odvezl ji L'ao Ku?" Fosterovi se sevřelo srdce úzkostí.

"Možná," připustil Barron Kane. "L'ao Ku se vracel v letadle. Mohl ji odvézt. Nebo bude mezi padlými..."

Foster klopýtal jako v závratích ke schodům. "Půjdu se podívat," vyrazil ze sebe ponuře. "Jestli ji nenajdu, dokončím práci na motoru a poletím s Planetou na poušť Gobi a vyrvu ji L'ao Kuovi!" Oči mu šíleně planuly.

"Nestačíš to udělat," šeptal Barron Kane. "L'ao Ku mi řekl, že Země se rozpadne za dva dny. A my můžeme zahynout ještě dřív."

Fosterův zakrvácený obličej vypadal nechápavě.

"Z Atlantiku se blíží příbojová vlna. Zaplavila již pobřežní města: New York, Boston, Washington jsou zničeny. Dosáhne nás dnes v noci - je to valící se zeď mořské vody sto stop vysoká," vysvětloval Kane.

Zdál se, že Foster neslyší. Zavravoral a narazil na stojan přelomeného dalekohledu; přidržel se oběma poraněnými rukama v obrovském úsilí, aby neupadl a mumlal: "Dokončím motor a poletím za June."

"Lehni si, Fostere, nebo omdlíš," radil Barron Kane.

Foster si ho nevšímal a šepot pokračoval: "I kdybys dokončil motor, Planeta nevzlétne. L'ao Ku mi to řekl. Vyhodil záklopku do povětří. Je porouchaná a nedá se opravit. Kdybychom vzlétli, ztratíme vzduch a zahyneme."

"Musím najít June," šeptal tiše Foster.

Ruce mu sklouzly se stojanu a padl těžce na podlahu.

O dvacet hodin později se Foster vydal zavřít vstupní záklopku.

Jak ležel v bezvědomí, trochu se zotavil; bolest bušící ve spánku už byla snesitelná. Když se probral, umyl si rány a nejhorší obvázal; pak našel trochu jídla pro sebe i Barrona Kanea.

Nejprve začal pátrat po June.

"Prohledal jsem všechny mrtvé a nenašel jsem ji," zasmušile vysvětlil Kaneovi, když se vrátil do pilotní kabiny.

"Pak ji muselo odvézt L'ao Kuovo letadlo, aby ji obětoval," zašeptal nemocný.

"Poletím za ní," odpověděl potichu Foster. Unaveně, ale s nepřekonatelným odhodláním. "Elektronový motor je hotov. Neznáš přepadli, všechny součásti byly usazeny. Dokončil jsem zapojení, uzavřel hermeticky operační prostor a spustil vývěvy. Za deset hodin bude připravený ke startu."

"Nejsme ale schopni neprodyšně uzavřít vchod. Ve vesmírném prostoru nemůžeme žít..." namítal beznadějným šepetem Barron Kane.

"Jdu uzavřít vstupní záklopku," řekl Foster. "A pak letíme za June."

"Jeden den ze dvou, které nám zbývaly, je pryč," připomínal nemocný. "Nechci se vzdávat, Fostere. Ale už nám zbývá jen smrt."

"Voda stoupá. Musím si pospíšet," odpověděl Foster a odešel.

Zatímco ležel v bezvědomí, přivila se vlna - táž strašná šedá vodní zeď z oceánu, která zaplavila pobřeží města. Zahlnala na útěk vítěznou luzu dřív, než mohla vyplenit Planetu. A jak davy prchaly, dohonila je a zničila.

Strašný náraz zasáhl šedý kovový bok Planety; rozbourené moře se dmulo proti betonové konstrukci pod kosmickou lodí. Dříve zelené okolní pahorky byly nyní pustými ostrůvky ve vodní tísňi.

Mohutná ocelová vstupní záklopka byla výbuchem vyvrácena. Závěsy byly pokroucené a zámek těžce poškozen.

Foster zachmuřeně prohlížel škody. Samotný kovový disk záklopky byl poškozený jen nepatrně. Kdyby se mu podařilo vyrovnat závěsy, připasovat je a pak najít způsob, jak zavřít...

Odvrátil se do lodní dílny a vyvrávorával s kladivem, pákami a kladkostrojem; pak se ještě vrátil pro ruční svářečku. S houževnatým odhodláním začal zahřívát masivní závěsy a vyrovnávat je, aby se záklopka dala zavřít.

Mohutná betonová konstrukce pod ním se chvěla otřesy Země. Houpalo a kymácelo se to pod ním v třicetiminutových intervalech - jak celá Země povolovala silícímu tepu probouzející se věci uvnitř.

Vlny útočícího moře narážely na konstrukci. Vodní tříšť Fostera promáčela, občas uhasila i svářečku. Voda stále stoupala a jak pracoval, bylo mu zle strachem, že dosáhne záklopku dřív než ji bude moci uzavřít. Vyčerpaný, poraněný a rozbolavělý Foster však umíněně pracoval dál.

Temnoty pokryly oblohu a nerozehnal je ani sluneční jas. Měly karminový nádech způsobený matným vulkanickým svitem. Z oblohy přšel nepřetržitě šedý popel a velké kapky horkého sopečného bláta. Žhavý víchr mu pražil kůži a dusil ho pachem síry.

Hřmění bouřilo bez ustání nad chaotickým světem na pokraji zkázy. Blesky do nekonečna modře bily do vršku lodi, jako by nebesa sama se spikla proti lidstvu.

Foster chvílemi přestával pracovat, aby pozoroval černé útočící vlny, které stále stoupaly. V rudém zlověstném šeru, stejném ve dne jako v noci, viděl v náhlých fialových výbojích trosky ztraceného světa. Kolem něho poletovaly rozbité a zhroutené lidské pozůstatky. Občas se otřásl hrůzou při pohledu na zbytky utopenců.

Bylo by ho přemohlo zoufalství. Byl by klesl zničeně na zem a beznadějně zíral do rudé tmy rozkládajícího se světa.

Ale vždy se před ním vynořil obraz - obraz June Trevorové před smrtí u oltáře

s vyobrazením Země, z níž se noří odporná nestvůra. Tento obraz vždycky zahnal pocit bezmocné mamosti a vrátil mu to zvláštní odhodlání, které u sebe objevil poprvé dávno, při boji v garáži.

Znecitlivělý vyčerpaním a otupělý nevyspaním, Foster se konečně vrátil do pilotní kabiny.

"Vchod je neprodyšně uzavřen," oznámil pomalu a tiše, naprosto vyčerpan. "Teď začnu spouštět generátory a uvidíme, bude-li motor pracovat."

Přestal mluvit, protože si všiml, že Barron Kane spí. Snažil se ho jemně vzbudit, aby mu dal něco k jídlu. Na cestě nahoru ze zásobárny přinesl pár pomerančů, konzervu polévky a suchary. Ale nemocný se ani nehnu. Foster zjistil, že má horečku a nepravdělný tep.

"Tolik se chtěl dožít našeho úspěchu," šeptal si. "Myslím, že se už nevzbudí. Pořád doufal..."

Pak se obrátil a začal se věnovat polorozbitým přístrojům. První pohled na hodiny ho ohromil hrůzou a zoufalstvím.

Pracoval na vstupní záklopcce dvacet dvě hodiny. Druhý den téměř uplynul. Během několika hodin nastane konečná katastrofa...

Jakoby zasažen bleskem omámeně zavrával a doklopytal ke stěně.

Chvilí se o ni opíral, otřesený a neschopný pohybu. Jen upřeně hleděl před sebe. Obloha byla stále pokryta temně rudou tmou. Z ní vyrazely fialové blesky. Hnědé vroucí bahno naráželo na trup Planety s dunivým řevem, který přehlušoval hřmění. Rozbourené moře zaplavilo okolní pahorky i konstrukci pod Planetou a obrovské vlny bušily do lodi.

A jak jeho pohled bloudil bezcílně kolem, nový otřes pohnul kosmickou lodí tak prudce, že byl vržen na druhou stranu kabiny. Druhá obrovská vlna, černá zeď vody s šedým hřebenem, valící se neuvěřitelnou rychlostí z Atlantiku, narazila bez odporu na Planetu.

Milión tun kosmické lodi bylo jako smítko svrženo z konstrukce na rozbourené moře.

Náraz probral Fostera z jeho strnulosti. Znovu se mu v duchu vybavila June. A onen vznešený cíl větší než on.

Začal unaveně a trpělivě opravovat přístroje, spouštět generátory a transformátory a připravovat Planetu k letu. Stroj byl řízen automaticky, takže k ovládní stačil jediný člověk. Část přístrojů však chátla zničila.

Jak pracoval, loď byla zmítána rozbourenými živly. Ale dřel se dál.

Nakonec bylo vše připraveno, Foster zapnul proud motoru a bolavé ruce se mu třáslly úzkostí. Rychle zvýšil výkon. Pak klopytavě ustoupil a čekal - čekal...

Loď byla hnána ke skalisku a Foster viděl, že trup náraz nevydrží. Zvedne ji motor?

Přestal dýchat a zaťal zuby. Upřeně pozoroval střídavě přístroje a hroznou rudou tmou zanikajícího světa.

Planeta začala stoupat! Vznese se z černého rozbouraného moře k rudé tmě oblohy. Stoupala vichřicí, deštěm sopečného bláta a popele dál mezi zářivými výboji rudých blesků.

A konečně se stroj vynořil nad mraky a Foster spatřil hvězdy.

Ovládl ho naprostý klid. Se vzletem lodi se u něho dostavilo cosi jako povznesená nálada - pýcha. Pocit vše přemáhající moci ho pozvedl nad jakýkoliv lidský strach.

Hrozná únava z něho spadla. Už necítil ani umrtvující potřebu spánku, ani tupou bolest z rány na hlavě. Na okamžik dosáhl svrchovaného božského klidu.

Byla to nade vše povznesená dokonalá nirvána. Zapomněl dokonce i na June.

Byla noc a hvězdy mu planuly vstříc. Jakmile Planeta vystoupila nad rozbouranou atmosférou, objevily se náhle v takové nádhře, jakou žádný člověk předtím nespasil. V naprosto černé prázdnotě nehnuté a přízračně zářily jasněji než drahokamy. Planuly v černém vzduchoprázdnu, záhadné a věčné.

Foster je pozoroval v ohromení a se zvláštním údivem.

A Planeta dál rychle stoupala mohutným obloukem k živoucím hvězdám. Foster se cítil být jednou z nich; nebyl již nepatrným člověkem, ale jasným nesmrtelným jsouncem nadzemské síly.

Tu zesláblé tělo Barrona Kanea neklidně zasténalo v horečnatém spánku. Foster se náhle stal zase jen člověkem a pocítil soucit. Pokusil se strýce opět probudit, ale marně. Urovnal mu alespoň polštář pod hlavou a upravil pokrývku.

Pak se zase obrátil k řídicímu mechanismu. Opět si uvědomil, v jakém strašném nebezpečí je June. Zachmuřeně uvažoval, jak malou má šanci. V bouři, která zuřila po celé Zemi, možná nebude moci najít včas zapadlou oázu na poušti Gobi. A když ji najde, bude sám proti stovkám. Možná zjistí, že oběť již byla vykonána - strach jím projel jako ostří nože. Nebo - a to bylo nejpravděpodobnější - zjistí, že svatyně vzala za své při smrti, zemětřesením, sopečnou činností nebo zatopením.

Ano, byl si vědom, že jeho vyhlídky na úspěch jsou beznadějně malé. Nemělo smysl pokračovat. Ale to slepé úžasné odhodlání, jakoby vnuknuté vnější mocí, ho nutilo potopit Planetu zpátky do tmavých, zuřivě zmítaných mraků, které zcela přikrývaly povrch rozpadající se zeměkoule.

Kosmická loď klesala rudou tmou a zmatkem ničeného rozkládajícího se světa. Vichřice se snažila strhnout ocelové těleso lodi k zemi; Planeta byla bombardována sopečnými troskami, zasahována blesky a vroucím blátem.

Foster konečně zahlédl zablácenými křišťálovými panely povrch Země. Na místě, kde bývala Gobi, se vlnilo jen černé moře.

Svatyně fanatického kultu zmizela i s June... A s dívkou zmizel smysl jeho života a jeho nadlidského boje. Vznešené odhodlání, které ho tak dlouho udržovalo

v boji, ho naprosto opustilo; byl již jen osamělou a zbytečnou troskou. Před chvílí byl více než člověk, nyní byl méně - nemocný, zestárlý, k ničemu.

June byla mrtvá. Tato představa ho naplňovala zoufalstvím. June nežije! Zůstal jen on a Barron Kane, dva zbyteční, neužiteční muži, kteří nemají pro co žít a doufat mohou jen ve smrt.

A Kane zřejmě umíral. Brzy on, Foster, zůstane sám - osamělejší než jakákoliv lidská bytost před ním. Bude sám v celém vesmíru. Bude vědět, že Země je zničena a že již nikde nejsou žádní lidé.

Bude sám s vyzývavými, živoucími hvězdami!

Při těchto myšlenkách pojala Foster šlehná hrůza, omdléval nejhorším strachem, který kdy poznal.

Bylo mu nanic, křečovitě se třásl a zoufale se pokoušel probudit Kanea, lomcoval mu ramenem a stříkal mu vodu do obličeje. Strašně potřeboval promluvit zase s lidskou bytostí, poslouchat lidský hlas - i kdyby to měl být jen šepot umírajícího.

Barron Kane ze spaní vzdychal, dýchal nepravidelně, chvílemi se roztrásl. Ale neprobudil se.

Podíval se znovu na rudou tmou oblohu osvětlovanou blesky, na černé, divoce se zmítající moře, které smetlo tajnou svatyni a veškerý smysl jeho života.

VI.

A jak se díval, moře se rozštěpilo, jakoby rozříznuto titánským mečem. Obě tmavé části byly od sebe odvrženy na míle daleko. Úžasná, nepředstavitelná bezedná propast najednou zela mezi nimi a z obou stran se do ní řítily vodopády, podobné miliónu Niagár.

Zeměkoule ztrácela soudržnost.

Foster strnule zíral na propast hluboko pod sebou. Bylo k nevíře, jak míli za míli padá rozeklaný val puklé zemské kůry, splachován temnými vodopády oceánu.

Dole v propasti bylo cosi hladkého a zeleného, s podivnými stříbrnými a černými skvmami, pohybující se zvláštními záchvěvy. Bylo to tělo bytosti Země, zmítající se v bolestech zrození.

Obě poloviny rozděleného moře byly blezkovou rychlostí rozraženy, až zmizely v temných mračnách a ta nyní začala měnit

barvu z matně rudé do zvláštního a zlověstného zeleného odstínu. Kosmická loď visela v prostoru mezi hrozícím příkrovem oblohy a jasným povrchem děsivého těla, vyprošťujícího se ze Země.

Pak udeřil víchr. Vzduch, rozbouřený pohyby rodícího se tvora, se hnál proti Planetě a narazil na ni jako lavina. Ocelová koule, bezmocná jako dětský balóněk, byla vržena silou převyšující sílu uragánu k zelenému tělesu.

Foster se sklesle díval na nastávající zkázu. Na ničem mu už nezáleželo, nic nemělo smysl. Jeho život se stal trpkým žerem, stejně neskutečným jako osud lidstva.

Jen slepý instinkt přežít ho udržoval u řízení lodi a pohmožděné, bolavé ruce mechanicky začaly řídit loď k záchraně.

Planeta byla nezadržitelně zatlačována dolů k fantasticky skvmitému boku monstrózního těla. Foster to pozoroval bez zájmu, ale zcela mechanicky zapnul motor na plný výkon proti nepřátelské vichřici.

Necítil uspokojení, když stroj vyprostil z nebezpečí; necítil úlevu, když se řítíl vzhůru bouřlivými masami zeleně ozářených mraků.

Lod' se nyní vznášela nad mraky, volně v prostoru. Obloha byla tmavou polokoulí, z které probleskovaly milióny světelných bodů - a jak věděl, každý byl živý.

Mraky prorazilo křídlo, úžasný pás nezemského ohně; štít zeleného plamene se

stříbrnými žilkami, obdivuhodný jako zář sluneční korony. První nejisté mávnutí - čepel překvapivě smrti - se téměř dotklo Planety.

Foster podvědomě loď odchytil a nádherné, strašlivé křídlo ji bez následků minulo. A Planeta letěla dál, do hlubin vesmíru na cestě, která neměla cíl.

Země zůstala kdesi vzadu.

A z její rozpadající se kůry se vynořila nestvůra, podobná té, která vylezla z Měsíce. Hlava se zobanem měla hřeben ze šlehačjiho rudého plamene. Křídla jako zelené vějíře polární záře protkané stříbrnými žilkami se třpytila pomalými vlnami světla.

Pohybovalo se to nejspíše v prostoru, jako by to zkoušelo svou sílu. Pak se pochlubilo tenkými modravými výrůstky, šlehačjiemi kolem hlavy. Nato stvoření zamávalo křídly, vzletlo směrem od Slunce a zamířilo do vesmírného prostoru.

Foster pozoroval, že obě vnitřní planety, Merkur a Venuše, se také proměnily; stala se z nich okřídlená, zelenavá zrnka letící pryč od Slunce. A zdálo se mu, že samo světlo Slunce rudě pohasíná a pozvolna slábne.

"Slunce dohořívá," mumlal tupě a bez zájmu rozpraskanými rty. "To je konec! Šílený závěr lidského vesmíru."

"Vidíš?"

Foster se vyděsil, když uslyšel šepot Barrona Kanea, který se probudil v invalidním křesle. "Je před námi rozluštění poslední hádanky - hádanky Slunce! Vidíme, jak jedno slunce končí. A viděli jsme řadu nově zrozených."

Foster k němu přiskočil a zvedl mu hlavu na polštáři tak, aby lépe viděl po kajutě a z křišťálových panelů. Nabídl mu také jídlo, ale Kane bez zájmu pokračoval:

"Planety byly semeny Slunce. V nich se vyvinul během věků díky slunečnímu záření zvláštní život. Slunce teď dohasíná, jeho úloha je splněna. A nová bytí se rozletěla, aby se sama vyživovala hvězdným prachem, absorbovala rozptýlená záření a kosmické paprsky, případně pohlcovala zbytky starých sluncí, až se z nich samých stanou nová slunce, líhnoucí se planety."

A tady máš tedy odpověď, Fostere, na mnoho problémů, s kterými si věda nevěděla rady. Zvítězili jsme, Fostere!" V tichém šepotu byla jakási vítězosláva, "I kdybychom dnes zemřeli - jsme na vlastní Planetě."

"A k čemu je nám to dobré?" bručel Foster. "Jsme sami," pokračoval unaveně, "a brzy budeme mrtví. Planeta bude možná létat navěky. Malý svět se všim všudy, ale mrtvý... Psst!"

Foster náhle přestal mluvit a v kabině se rozhostilo ticho; strašné hluboké ticho, rušené jenom dvojím dechem.

"Slyšíš?" jeho hlas zněl divokým šílenstvím. "Není tu žádný zvuk, ani hlasek! Jsme sami, Barrone, poslední lidé! Už neuslyšíme žádný jiný hlas! Víš, co to znamená... Už nikdy neslyšet někoho promluvit! Až umřeme..."

Znova náhle zmlkl, napnul sluch a za-

slechl lidské kroky.

Vyřítel se ven, roztřesený nadějí i strachem, seběhl se schodů a rozrazil dveře pilotní kabiny. Pak se zastavil a zíral nevěřícně na June Trevorovou...

Byla špinavá a rozedraná; nějaká hustá Černá tekutina jí kapala z šatů; obličej měla poškrábaný a na čele velkou modřinu. A přece ji viděl krásnou. Oči jí zářily radostí.

Chvilí zůstali stát proti sobě.

Foster zašeptal chraptivě: "June? June..."

Trochu se zapotácela a Foster ji chtěl podepřít.

"Nedotýkej se mě!" vzdechla slabě a ustoupila od něho. "Jsem nasáklá olejem - byla jsem v nádrži. Zamažu tě."

"Chudinko," vydechl a zničeho nic se rozesmál.

Vzal ji kolem zašpiněných ramen a přitiskl k sobě. Nedbajíc oleje, objala ho. I ona se teď začala smát - roztřeseným, drobným, šťastným smíchem úlevy. "Fostere, já jsem tak šťastná, že jsi tady," zvolala, "myslela jsem, že jsem zůstala naživu sama. A byla jsem celá od toho hnusného oleje."

"Ale jak jsi se zachránila?" ptal se Foster, když se vrátili do pilotní kabiny a sedli si.

"Když jsem tě nenašel, mysleli jsme, že tě odvezl L'ao Ku - do svatyně."

"L'ao Ku?" řekla překvapeně. "Ne, toho jsme ani nezahledla. Šla jsem tě hledat, když se lůza blížila. Ptala jsem se několika mužů a ti mě poslali na různá místa, až jsem se dostala do generátorovny. Nikde jsem tě nemohla najít."

Její napětí povolilo a opřela se šťastně o jeho rameno; podvědomě se ho držela, jakoby se bála, že ho ztratí.

"Co potom?" ptal se Foster. "Jak jsi unikla útočníkům?"

"Byla jsem v generátorovně," pokračovala unaveně, "a nemohla jsem tě najít. Pak se najednou začalo střílet a uslyšela jsem výkřiky. Zabíjeli strojníky. Jeden z nich ke mně přiběhl a řekl: 'Schováš vás, kde vás nenajdou.' Otevřel nádrž a já jsem po žebříku slezla dovnitř. Byla plná oleje a byla jsem v něm až po krk. Pak za mnou nádrž zavřel."

Cekala jsem. V nádrži byla tma a z pachu oleje mi bylo špatně. Skoro jsem spadla ze žebříku. Chvilí bylo slyšet střelbu a řev. A pak - ticho. Nikdo nepřišel nádrž otevřít, tak jsem se pokoušela dostat ven sama. Ale byla jsem slabá. Závěr byl tak těžký, že jsem jej nemohla zvednout. Namáhala jsem se, až jsem nemohla dál. Odpočinula jsem si a zkoušela to znova. Konečně jsem přišla, jak na to, stoupla jsem si až nahoru na žebřík a zády jsem závěr zvedla."

"Ubožáčku," šeptal Foster a tiskl jí ruku.

Otrásla se a zdálo se, že ho nevidí - vzpomínala na prožitou hrůzu.

"Vylezla jsem ven," pokračovala smutně, "a všichni byli mrtví. A podlaha byla pokrytá krví a mrtvolami. A ticho - bylo to hrozné. Myslela jsem, že jsem zůstala naživu sama."

"Ale proč ses nevrátila sem? Barron byl tady," zeptal se Foster,

"Vrátila jsem se," zašeptala. "Viděla jsem, jak tiše leží a promluvíla na něho, ale ani se nepohnul. Myslela jsem, že je mrtvý jako všichni ostatní. Myslela jsem, že jsem jediná, kdo přežil..."

"Už na to nemysli," domlouval jí Foster, "ale kdes byla potom?"

"Hledala jsem mezi těly tebe," řekla a zachvěla se.

Objal pevně její třesoucí se tělo. Chvilí mlčela.

"Myslete jsem, že jsem poslední..." pokračovala trhaně a s úsilím. "Myslela jsem, že jsem sama - sama s mrtvými. A pak..."

Hrůza pomalu mizela z její tváře; unaveně se pousmála.

"Pak jsem cítila, že se loď pohybuje. Předtím jsem usnula. Byla jsem tak unavená hledáním a odporně špinavá od oleje. Probdila jsem se a cítila, že se pohybujeme. Poznala jsem, že tu ještě někdo je..."

Podívala se na Foster s nadějí, radostí a novou důvěrou. Pak zavřela oči, její tělo zvláčnělo v jeho náručí; usnula. Na pootevřených rtech se jí ve spánku objevil unavený úsměv.

"Je chudák vyčerpaná. Odnesu ji do její kabiny, aby se vyspala. Hned se vrátím a pomůžu ti taky dolů..." řekl Foster Kancovi.

"Ne, chci se odtud dívat na hvězdy," šeptal nemocný.

Foster ho trochu nadzdvihl a opřel mu pod hlavu polštář. Pak vzal do náručí dívčino klidně oddychující tělo a odcházel ke dveřím,

"Ano, Fostere, zvítězili jsme," šeptal za ním Kane.

Vědcův pohled sledoval Fostera, až zmizel pod schody. Pak se opět zadíval na nehybné, nádherné hvězdy.

"Vyhráli jsme," šeptal si znovu pro sebe. "Doufal jsem, že pro tohle budu žít. Lídě už nebudou nepatrnými parazity, nebudou zničeni jako červi náhodnými otřesy nestvůry, která je nosí. Na Planetě jsou svobodní a pány svého osudu."

Zdálo se, že se mu tato veta líbí. protože znovu zašeptal:

"Pány svého osudu."

Ležel chvilí tiše a zamyšleně.

"Letíme na Planetě vstříc novému začátku. Teď je teprve začátek lidstva."

Jeho klidný, povznesený pohled se upíral na světla hvězd a jako by jim říkal: "Jste všechny živé. Vdělíme vám za život, byli jste příživníky na jedné z vás. Ale už nejsme! Začínáme znovu, jako páni svého osudu."

Kaneův pohasínající dech zašeptal poslední prorocťví:

"Bude mnoho Planet a větších. Nové svobodné lidstvo bude lepší než staré. Děti Fostera a June ovládnou vesmír až k nejzazší z vás!"

V jeho očích, stále ještě hledících na hvězdy, se odrážela radost.

Přeložil Antonín Hubáček

Richard D. Nolane

Hlava lidožrouta

1

Nichollsová, Chapmanová, Stride-ová, Eddowesová a Kellyová. Teď už vím, proč ty ženy zemřely.

2

Léto v roce 18.. jsem opět po pěti letech trávil v Londýně. Bylo to poté, co mne moje nevýrazná vojenská dráha přivedla prakticky na všechna místa v nitru afrického kontinentu a kdy tento potulný život, který mne už začínal zoufale nudit, ukončil ošklivý pád s koněm v okolí Kapského města. Tak jsem se bez výčitek svědomí znovu ocitl v civilizované Anglii. Následkem úrazu jsem měl trochu neohebnou jednu nohu, ale chůzi jsem tomu natolik přizpůsobil, že jsem nijak nebudil pozornost na večírcích ve West Endu, kam jsem si rychle zvykl chodit. Stačilo jen, abych se vyhnul tanci. Mírně prkenná chůze dodávala naopak mým třiceti letům a mé hodnosti poručíka určitou gloriolu dobrodružné minulosti, která, jak se zdálo, přitahovala ne jednu mladou ženu... Jsem ostatně i dnes přesvědčen, že mé setkání s Lisou Russellovou probíhalo jako obvykle. Jen s tím malým rozdílem, že tentokrát mne jako blesk zasáhly city, o jejichž existenci jsem do té doby neměl ani potuchy.

Okamžik, kdy se naše pohledy poprvé střetly, vidím před sebou, jako by se udal dnes. Slavnost, kterou pořádal generál Campbell ve svém soukromém paláci, už byla v plném proudu, když mladý a prudký vojenský přidělenec francouzského velvyslanectví v Londýně Colin Durrant náhle přerušil poněkud nudnou konverzaci, kterou jsem se pokoušel udržovat s někým, jehož jméno a postavení jsem už zapomněl.

"Drahý Jamesi," řekl Durrant a položil mi ruku na rameno, "je tu někdo, kdo hoří touhou vás poznat!"

Otočil jsem se. Byl jsem přesvědčen, že jsem se zase jednou stal obětí jednoho z těch nic nedělajících bříháčů, kteří pravděpodobně věří tomu, že člověk musí být hrdinou, jestliže vstoupí na africkou půdu. Ale mýlil jsem se. Přede mnou stála ta nejpřitažlivější bytost, jakou jsem kdy spatřil, s tak jemným půvabem pleti, který je vlast-

ní jen Angličankám. Uklonil jsem se a cítil, jak mne šírá vzrušující papr-

sek jejích kouzelných smaragdových očí.

Obdivuhodnou shodou okolností pocítila stejné vzrušení i krásná Lisa. Zbytek večera nám pak uběhl jako sen.

Ponoření zcela jeden v druhého jsme přestali vnímat okolní svět. Ještě dnes si jasně vzpomínám na naše první společné chvíle, na ty kouzelné okamžiky, kdy jsem objevoval kousek po kousku rysy jejího obličeje lemovaného kaštanovými kadeřemi, které jak vodopád padaly na modrobílé šaty. Když jsme se ten večer loučili, naši stísněnost zmírňoval jen pocit jistoty, že nás osud navždy spojí.

To se přihodilo začátkem července. Několik dní před vánocemi jsme veřejně oznámili naše zasnuby a koncem jara následujícího roku jsme měli svatbu. Naše svatební cesta do Itálie byla pro mne nevysychajícím pramenem radostných chvil. Musím přiznat, že s Lisou jsem objevil takovou tělesnou rozkoš, o které se mi dříve ani nesnilo...

.3

O doktoru Johnu Stévensonovi jsem poprvé uslyšel několik měsíců po našem návratu z Itálie. Bylo to jednoho srpnového večera, kdy ve vzduchu už byly cítit první známky blížícího se podzimu. Byli jsme v salonu domu, který Lise přidala k již tak značnému věnu jedna její velmi bohatá teta. Ještě před svým odchodem rozdělala služebná oheň v kamenném krbu. Když jsme se navečeřeli, zbyla v něm už jen hromádka rudého žhavého uhlí sálající do místnosti příjemné teplo. Se sklenkou sherry jsme se pohodlně usadili u krbu.

Mojí dlouholetou vášní byla astronomie. Od svých dvaceti let jsem neustále četl knihy a články předních vědců a přiznávám, že mne především fascinovala záhada martánských kanálů. Byl jsem si však plně vědom, že můj zájem o mimozemšťany nebyl ve skutečnosti založen na žádném skutečné vědeckém podkladě. Vlastně jsem měl o astronomii poněkud romantickou představu a pohled hvězdářským dalekohledem probouzel moji představivost právě proto, že mi dával nahlédnout do tajuplného

kosmu. Skutečnost, že dalekohled sloužil k získání vědeckých informací,

už byla pro mne méně podstatná.

Můj přístup k astronomii velmi dobře chápal dlouholetý přítel Gordon Barry, jehož práce o mlhovinách si získaly vážnost ve vědeckém světě. Gordon mi opakovaně s úsměvem říkal, že jeho práci, při níž celé noci tráví nekonečným pozorováním a následně pak bezpočet dní věnuje obtížným a nudným výpočtům, dodávám poetický ráz. To on mne nejvíc postrádal během mé pětileté nepřítomnosti v Anglii.

Po mém návratu přicházel na návštěvu tak často, že jsem měl skoro dojem, jakoby chtěl dohonit ztracený čas... A intervaly jeho návštěv se nezměnily ani poté, co byl jmenován do vedení nové observatoře v Garnsborough. Chvilku jsem měl strach, že Lisu omrzí jeho přítomnost, ale k mé velké radosti se ukázalo, že se ze společně strávených večerů s mým skvělým přítelem těší stejně upřímně jako já.

Také toho večera jsme společně s Gordonem v klidu vychutnávali slastný pocit, který pocítíte po dobrém jídle, zvláště pokud si ještě dopřejete kubánský doutník a sklenku sherry.

"Jamesi," náhle se ke mně obrátil, "jaký je váš názor na tu oblast vědy, která se zaobírá, jak se říká, duševní komunikací?"

Překvapeně jsem se na něho podíval.

"Chcete vědět, co si myslím o těch historkách s duchy a médii?"

"To ne... či, ne tak docela. Mám na mysli spíše určité vlastnosti, které by se mohly stát součástí vědomí."

"Dost dobře vám, Gordone, nerozumím," opověděl jsem poněkud nejistě.

Zapálil si doutník a několikrát zatáhl. Jeho mohutný knír se skoro ztratil v hustém dýmu.

"Abych vám tedy pověděl úplně všechno," řekl konečně. "Mám jednoho přítele, o kterém jsem s vámi zcela určitě ještě nemluvil. Jeho vášní je... telepatie, tedy navázání kontaktu pomocí myšlenky."

Náhle se zarazil.

"Z vašeho výrazu vidím, drahý Jamesi, že považujete doktora Andersona za nějakého šarlatána... Ale nemylte se! Ten má víc akademických znalostí, než my oba dva dohromady a v Londýně si ho velmi považují. Musím dodat, že má přístup i do Buč-

kmghamskeho paláce, a mohu vás ujistit, že je tou nejserióznější osobou. Sama královna si ho vysoce váží..."

Najednou zmlkl jako někdo, kdo si uvědomí, že ztrácí svou chladnou hlavu. UVědomil jsem si, že jsem ještě nikdy neviděl Gordona tak rozrušeného. Letmým pohledem na Lisu jsem se přesvědčil, že je stejně zmatená jako já.

"Dobrá," řekl jsem, abych přerušil ticho, které se mezi námi rozprostřelo, "vůbec nepochybuji o kvalitách vašeho doktora Andersona. Musím přiznat, že jsem ho ještě nikdy neslyšel hovořit. Mohl byste mi tedy vyložit jeho teorie, drahý příteli?"

Gordon si lokl sherry.

"Promiňte mi přátelé, ale musím říci, že teorie přednesené doktorem Andersenem, pokud budou ověřeny, otevírají takové obzory, že pokaždé, když se o nich zmiňuji, jsem vponěkud vzrušen. Jestli jsem se vám o nich dosud nezmiňoval, pak jen proto, že doktora Andersona znám jen krátce. Vlastně jsem ho poprvé potkal teprve před několika týdny, na koktailu pořádaném na počest mého jmenování Královskou astronomickou společností."

Využil jsem chvílky ticha, abych mu znovu nalil trochu sherry.

"Jednoduše řečeno, doktor Ander-

son je přesvědčený, že síla myšlení je schopna překlenout nesmírné vzdálenosti kosmu a že bychom tuto sílu mohli pomocí přístrojového vybavení dostatečně zesílit k tomu, abychom se pokusili o navázání komunikace s jinou civilizací!"

Gordon na chvíli zmlkl. Zcela bezesporu proto, abychom měli dost času co nehlouběji pochopit význam a obsah toho, co právě prohlásil. Musím říci, že tyto perspektivy měly v sobě něco fascinujícího ale i... děsivého.

Lisa se mírně naklonila kupředu.

"Dal ten váš doktor Anderson dohromady přístroje, které potřebuje?" zeptala se.

"Ne," odpověděl Gordon s povzdechem.

"Obávám se, že sestavení takového zařízení přesahuje možnosti současné vědy... Ale ujistil mne, že už sestrojil přijímací (toto slovo zdůraznil) přístroj, který lze hned použít."

V mysli se mi vybavily kanály Martanů, jejichž existence byla už několik let předmětem novinových článků, a moje romantické Já okamžitě zatlačilo do pozadí veškeré mé logické uvažování. Už jen pomýšlení na možné spojení s cizími živými bytostmi na jiných planetách mě zalilo stejným vzrušením, jaké jsem pocítil při prvním setkání se svojí drahou ženou. Neubránil jsem se, abych se na to

Gordona nezeptal:

"Hodlá doktor Anderson použít svůj přístroj k poslechu z Marsu?"

Gordon přimhouřil oči.

"Věděl jsem, že se mne na to zeptáte, Jamesi... Přesně tohle byla moje první otázka, kterou jsem doktoru Andersonovi položil, protože o existenci proslulých kanálů jsem přesvědčen od doby, co jsem měl příležitost je sám pozorovat. Nuže, nehodlá. Náš doktor má v hlavě jiné plány: chce se napojit na jednu vzdálenou hvězdu..."

"Hvězdu?" vykřikl jsem ohromeně.

"A podle jakých kritérií si ji vybere?"

"Už šiji vybral, Jamesi. Jak, nevím. Ale svou věc si je naprosto jistý. A já jsem mu slíbil, že příští úterý může pro svůj pokus použít dalekohled v Garnsbrough."

"Gordone, mohl bych být při tom?" téměř okamžitě jsem se zeptal.

Můj přítel se usmál. Byl to jeho první úsměv od chvíle, co jsme začali mluvit o Dr. Johnu Andersenovi.

"Jistě, Jamesi. Mluvil jsem o tom právě proto, abych vás tam oba pozval."

Vlakem jsem dorazili na nádraží ne-daleko Garnsbrough. Byla psí zima, ale obloha byla ten večer, díky Bohu, úplně jasná. Jak jsme spěchali k drož-

ce, kterou nám Gordon poslal naproti, zalilo mne příjemné teplo. Tenhle pocit mne zaplavil pokaždé, když jsem pohlédl na Lisu - právě dnes ráno mi svěřila, že čeká dítě... Naše dítě! Od-mítla zůstat v teple našeho londýn-ského domova, a tak jsme si řekli, že touto novinou Gordona společně pře-kvapíme.

Brzy jsem zahlédl obě kupole obser-vatoře. Drožka směřovala k té menší z nich, tam, kde byl umístěn dalekohled. U schodů vedoucích spodní ka-mennou částí stavby nahoru do kupole už stál fiakr. I bez zvláštních věstec-kých schopností jsem mohl uhodnout, že nás doktor Anderson předstihl...

Musím podotknout, že doktor na mne hned od počátku dělal docela dobrý dojem. Nebylo mu víc jak čtyřicet let a choval se jako skvělý džentl-men. Měl, podobně jako Gordon, impozantní knír, až jsem skoro litoval, že jsem si ten svůj oholil. Z jeho mo-drých očí na mne vyzařovala rozhod-nost. Tento dojem byl ostatně v souladu s celou jeho osobou. Políbil Lise ruku a pak pevně stiskl moji.

"Profesor Barry o vás moc hezky mluvil, pane. Zdá se, že patříte mezi ty osvětlené lidi, kteří umějí překročit hranici bezpečnosti, stejně poněkud nejistě, pokusů naší vědy! Vysoce to oceňuji, pane..."

Cosí jsem zdvořile zamumlal. Gor-don nám pokývl, abychom ho následo-vali směrem do nitra kupole.

Velký dalekohled v Garsborough byl druhý o něco víc než deset metrů. Byl to velkolepý pozorovací přístroj, jeho kovové části měkce zářily ve večerním šeru. V tu chvíli jsem Gor-donovi záviděl, že s takovým přístro-jem může zkoumat nekonečné dálky.

"Pěkné, co?" obrátil se na mne Gor-don, když videi můj obdivný pohled.

Souhlasně jsem přikývl.

"Víte Jamesi, že objektiv je dílem samotného Alvana Clarka? Od té doby, co před dvěma roky dodal zaříze-ní pro velký refraktor v Licku, je pova-žován za největšího světového odborníka."

Clarkovu pověst jsem dobře znal a když jsem se dozvěděl, že tento slavný americký optik se na konstrukci dalekohledu podílel, můj obdiv k to-muto přístroji ještě více vzrostl.

"Musím říci, že můj přístroj vypadá vedle takového zázraku jak nepatrná věčička," vmísil se do hovoru doktor Anderson, zatímco přešel k okuláru refraktoru.

Přístroj doktora Andersona už byl nasazen na okulár.

Měl tvar velké dřevěné krychle a byl připevněný v místě, kde vystupovalo něco, co se podobalo námořnímu dalekohledu.

"Co je v té krychli?" zeptal jsem se.

Přes hranatý obličej doktora Ander-sona přelétl úsměv.

"To je moje tajemství, pane... Dokud

si nebudu svou věcí zcela jistý, nehod-lám to prozradit. Co se týče její funkce, je založena na velice jednoduchém principu: miniaturním otvorem za-měřeným na okulár může proniknout pouze světlo zvolené hvězdy. Toto svět-lo projde, ehm... krychlí a při výstupu se informace, kterou světelný paprsek přinesl, dále zvětší dalekohledem umístěným na druhé straně. Pokud, jak předpokládám, je tento světelný paprsek nositelem nějaké rozumové informace, můj mozek ji přijme pro-střednictvím zrakových nervů."

Gordon udělal trochu víc světla. Uslyšel jsem Lisu, jež se právě přiblíži-la k přístroji doktora Andersona, jak překvapeně vydechla. Obrátil jsem se a viděl, že ukazuje na záhadné motivy vyryté na dřevě krychle.

Doktor pokrčil rameny.

"Ozdoba..." řekl nenuceně. "Chtěl jsem, aby přístroj vypadal méně, ehm... nevýrazně."

Šestý smysl mi ale napovídal, že nám doktor neříká celou pravdu. Podí-val jsem se víc zblízka a zkoumal, co by kresby mohly naznačovat. Moc jsem to nechápal. A přesto jsem si byl jist, že všechny ty soustředné kružnice po-seté záhadnými znaky v sobě ukrývají zcela určitě nějaký význam... Zkusil jsem dozvědět se víc.

"A kterou hvězdu chcete pozorovat?" zeptal jsem se jakoby jen tak mimochodem.

"Algol," odpověděl doktor Anderson,

"hvězda beta v souhvězdí Persea..."

"Mohu se zeptat," vložila se mírně do hovoru Lisa, "co vás vedlo k tomu, že jste si vybral právě tuto hvězdu?"

Nezdálo se, že by její otázka doktora nějak vyvedla z míry. Jeho odpověď zněla poněkud žoviálně: "Jak určitě víte, přátelé, Algol je jednou z těch vzácných proměnných hvězd, které jsou viditelné pouhým okem. Její exist-ence je známa už od roku 1669, ale teprve před několika lety Pickering ob-jevil, že poklesy její jasnosti jsou za-příčiněny přítomností druhého tmavšího tělesa obíhajícího kolem hlavní *zářící* hvězdy."

"Rozhodlo, Johnne, při vašem výběru to, že Algol je složkou dvouhvězd?" zareagoval Gordon a opřel se o podsta-vec dalekohledu.

"Ne, to bych neřekl... Znam velmi dobře antické vědy a před dvěma roky jsem při studiu přišel na to, že Algol byla ve skutečnosti objevena už mno-hem dříve než v roce 1669... a to Araby. Při té příležitosti jsem také zjistil, že název Algol je odvozen z arabského slova Ra's al-Ghul, což, volně přelože-no, znamená Hlava lidožrouta... Není to zvláštní? Studoval jsem celou tu věc ještě hlouběji a dospěl k názoru, že tato proměnná hvězda něčím pravdě-podobně silně překvapila arabské astronomy. Jejich poznatky nám při-nášejí ještě dnes značná překvapení."

Doktor Anderson na chvíli zmlkl

a nabídl si sklenku s výbornou whisky, kterou mezitím Gordon přinesl, aby-chom společně s Lisou oslavili její ma-teřství. Pohled mi znovu sklouzl ke krychli, neboť doktorova zmínka o arabské vědě poněkud vysvětlovala obrazce, vyryté ve dřevě. Ale důvod, proč byly na vědeckém přístroji sestro-jeném na konci 19. století, mi jaksi uni-kal.

"A víte, proč se staří Arabové tolik o'Algol zajímali?"

Odpovědělo mu napjaté ticho.

"Zřejmě proto, že ji přičítali skryté a poněkud tajemné síly. Vše nasvědču-je tomu, že bylo možné navázat spojení mezi Zemí a něčím, co obývá tuto hvě-zdu. A nemyslíte, že podobnost, která vzniká při srovnání názvů Algol a Ghul, tedy hvězdou a upíří bytostí orientálních legend, nás o tom nepřes-vědčuje?"

To už jsme ale překročili práh do říše bájí a nepodložených pověr! Nic-méně doktor Anderson pokračoval:

"Proto jsem se řídil pokyny starých arabských autorů a učinil jistá opatře-ní (zrakem jsem znovu spočinul na ob-razcích). Jako bych cítil, že pokus, ke kterému se chystám dnes večer, byl u proveden před mnoha staletími, a to s téměř stejnými prostředky, jako mám já sám."

"Vždyť neexistoval dalekohled!" udiveně jsem namítl.

"Samozřejmě, že neexistoval. Ale zrovna tak postačí jednoduchý tubus zaměřený na hvězdu. A našeho profe-sora jsem požádal, aby mi k dosažení maximálního účinku zapůjčil jeho skvělý přístroj!"

"Což abychom začali, pánové?" vy-bídl nás Gordon.

Myslím, že je zbytečné, abych tu vy-pravoval průběh prvních hodin našeho čekání, kdy se nic nedělo. Doktor An-derson byl doslova přikován k sedát-ku, které se pomalu pohybovalo současně s přístrojem tak, jak hvězda Algol postupovala po obloze. Gordon toho využil, aby Lise a mně vysvětlil, že doktor zvolil tuto noc zcela záměr-ně. V tu dobu totiž končila fáze jas-ného záření hvězdy, která trvá šedesátdevět hodin, a začínalo její za-krývání tmavším průvodcem, Doktor Anderson byl zřejmě přesvědčen, že pokud má dojít k přímému kontaktu s něčím, jehož existenci tušil, že se tak stane v příštích devíti hodinách, během kterých tmavá hvězda pohltil světlo hvězdy Algol.

Hodiny ubíhaly. Lisa nakonec souhlasila, že si půjde odpočinout do místnosti přiléhající ke kupoli a my tři jsme dál vyčkávali. Najed-nou se Gordon podíval na obrovský časoměr kupole a pevně mě uchopil za paži.

"Jamesi, za několik vteřin

začne probíhat zatmění hvězdy Algol. Konečně se dozvíme, jestli měl doktor pravdu!"

Chtěl jsem mu odpovědět, když tu náhle doktor Anderson strašně zaklel. Trhli jsme sebou. Gordon zareagoval první a přiskočil k dalekohledu.

S očima stále přitisknutýma k okulám svého podivného zařízení byl nyní doktor Anderson k přístroji jak přisátý. Znovu zaklel, ale hlas se mu zlomil.

"Johrxe!" vykřikl Gordon a nahnul se k němu. "Pane bože co se..."

V momentě, kdy položil doktorovi ruce na ramena, byl odmrštěn nazpět, jako kdyby ho zasáhl blesk. Zavravoral a spadl na otáčivou podlahu kupole. Třemi skoky jsem byl u něho, ale téměř okamžitě nabyl znovu vědomí. Z místa, kde byl doktor, se nyní ozývalo sténání.

"Jamesi..." zašeptal Gordon, "jděte... jděte mu na pomoc! Nic mi není..."

Rázem jsem se vztyčil. Jakmile jsem ale pohlédl na doktora, strnul jsem. Jeho smrtelně bílý obličej byl jak z pergamenu. Doktorovo sténání se nyní proměnilo v úpěnlivý nárek, při němž mi tuhla krev v žilách. Rukama křečovitě svíral krychli, až mu zbělely klouby. Byl tak silně přitisknut k okuláru

svého přístroje, že jsem chvíli myslel, že si jím prorazí lebku.

Trhl jsem sebou, když se mi Gordon chytil za rameno. Otočil jsem se. Vytrženým pohledem zíral na doktora. Náhle se jeho oči ještě víc rozšířily. Uslyšel jsem, jak v dalekohledu něco suše prasklo. Hned jsme pochopili, že se právě rozbil vnitřek krychle. Doktor bolestně zaúpěl. Byli jsme tak vyděšení, že ani jeden z nás nebyl sto se pohnout z místa, aby mu pomohl. Snad to byl až zápach spáleniny, který začal vycházet z přístroje, co nás vyburcovalo k činu.

Doslova jsme se vrhli na doktora, abychom ho z jeho místa odtrhli/

Teprve za několik minut jsem si uvědomil, že se to pálí dřevo krychle. Zevnitř...

6

Trvalo celé dvě hodiny, než se do obličeje doktora Andersena zase vrátila barva. Byl jsem rád, že Lisa, která se k nám mezitím znovu připojila, nebyla téhle děsivé scéně přítomna. Šok by býval mohl způsobit neblahé následky dítěti, které očekávala.

Doktor pomalu přicházel k sobě. Celá situace mne velmi znepokojovala. Myslí se mi neustále honily otázky

a domněnky, jedna bláznivější než druhá. Jedno jim však bylo společné: s čím to doktor Anderson navázal kontakt, jaká nepředstavitelná bytost pronikla éterem, aby zde zničila jeho přístroj umístěný na velkém dalekohledu?

Ať to bylo cokoliv, doktor kategoricky odmítl něco prozradit. Jakmile byl schopen chůze, namáhavě sesbíral zbytky přístroje a téměř prchl z observatoře. O několik minut později jsme zaslechli, jak se fiakr, který na něho venku čekal, vzdaluje. Nikdo z nás neměl dost odvahy sestoupit tu noc dolů, aby se s doktorem Andersenem rozloučil. Zalil nás pocit hrůzy a instinkt nám napovídal, že se máme raději držet stranou.

7

Během příštích dnů jsem o doktorovi neměl žádné zprávy. Až přišla pohlednice se spěšně napsaným vzkazem. Musel jsem se hodně snažit, abych rozluštil jeho obsah a pochopil, že lístek psal doktor Anderson. Písmo bylo místy nečitelné, poukazovalo na šílence. Doktor oznamoval, že se přestěhoval a že se s námi nadále již nehodlá stýkat. I když mne v tu chvíli zalil soucit, neměl jsem čas o něm dál přemýšlet, neboť jsme s Lisou právě balili zavazadla. Chystali jsme se znovu do Itálie.

Následující noc byla zavražděna první žena - Nichollsová. V tu dobu jsem už ale byl na lodi plavící se směrem k francouzským břehům a o její smrti jsem se dozvěděl až mnohem později.

8

Vyhlaška, kterou dala metropolitní policie vylepit po celém Londýně, vylučovala sebemenší pochybnost o shodě písma, jímž byly psány dopisy otištěné na plakátech a pohlednice, kterou jsem onehdy obdržel. Svým objevem jsem byl stále tak rozrušen, že jsem necítil ani mrazivý chlad zimy zalézající za nehty, když jsem vyčkával v úkrytu špinavého domu. Před očima se mi v nevázaném tanci umrlců rudě míhala písmena slov Ra's al-Ghul. Kaniibalismus a rituál doprovázející všechny vraždy ve Whitechapel potvrdily, že strůjcem této hrůzy v mraveništi londýnské spodiny nemůže být lidská bytost. Intenzivně jsem cítil, že to byla ruka boží, která mne přivedla na Andersonovu stopu hned po mém návratu z Itálie...

Na schodech vzrly kroky. Prsty jsem pevně sevřel palici. A když se dveře otevřely, smrtící ranou z milosti jsem hlavu Johna Andersona osvobodil od éterické upíří bytosti, které se začalo říkat Jack Rozparovač.

*Přeložila Renata Čámská
Ilustroval Robert Černý*

Michael Moorcock

Hle, člověk

(2. část- dokončení)

Tehdy Ježíš veden jest na poušť od Ducha, aby pokoušen byl od ďábla. A postiv se čtyřicet dnů a čtyřicet nocí, potom zlačněl.

(Matouš 4:1-2) *

Do města vstoupil potácivým krokem blázen. Nohama vířil prach, a jak kráčel, hlavu otočenou vzhůru k slunci, ruce ochable visící podél boků a rty mumlající, psi kolem něho poskakovali a štěkali.

Obyvatelům města, kteří jeho slova zaslechli, nepřipomínala jeho řeč žádný ze známých jazyků. Nabyli však silné přesvědčení, že toto vyzáběl, nahý stvoření by mohl seslat samotný Bůh, aby za něho hovořil.

*

To bílé město sestávalo hlavně z jednopochoďových a přízemních domků z kamene a hlíněných cihel postavených kolem tržiště, naproti něhož stála starobylá, prostá synagoga, před kterou postávali a hovořili starci v tmavých róbách. Město bylo čisté a vzkvétalo - prosperovalo z římského obchodu. Na ulicích byl jeden nebo dva žebráci, a ti podvýchovou netrpěli.

Ulice se táhly vzhůru a dolů, jak kopírovaly profil úbočí, po kterém vedly. Klikatily se, ale poskytovaly stín a klid - byly to takové vesnické ulice. Vzduch byl prosycen vůní čerstvě narezaného dřeva a nesly se jím zvuky doprovázející tesařskou práci - město totiž proslulo zejména svými dovednými tesaři.

Město leželo na okraji Jerzeelské roviny, v blízkosti obchodní cesty mezi Damaškem a Egyptem, a neustále z něho vyjížděly vozy naplněné výrobky místních řemeslníků. Jmenovalo se Nazaret.

Blázen je našel poté, co se vyptával každého pocesného, kde leží. Musel projít dalšími městy - Filadelfií, Gerasou, Pellou a Scythopolisem - jak se ubíral po římských cestách a vyptával se svým cizokrajným přízvukem. "Kde leží Nazaret?"

Při jeho putování mu někteří poskytlí potravu, někteří ho požádali

o požehnání - na ty pak vložil svoje ruce a promluvil podivnou řečí. Někteří po něm házeli kamením a odháněli ho.

Jordán překročil u římského via-dukta, pak pokračoval severním směrem k Nazaretu.

Najít Nazaret nebylo obtížné, ale pro něho znamenalo velké úsilí donutit se k němu ubírat. Ztratil hodně krve a během putování jedl velice málo. Kráčel, dokud se nezhroutil, a pak ležel, dokud nemohl pokračovat, nebo dokud -jak se stávalo stále častěji - ho někdo nenašel a nedal mu na obnovení sil trochu kyselého vína a chleba.

Jednou ho zastavili římsští legionáři a úsečně, ale zdvořile se ho zeptali, zda nemá nějaké příbuzné, ke kterým by ho mohli zavést. Oslovili ho zkomolenou aramejštinou a překvapilo je, když jim odpověděl latinsky, sice se zvláštním přízvukem, ale čistěji než hovořili sami.

Zeptali se ho, zda je rabín nebo učenec. Odpověděl, že není ani jedním, ani druhým. Legionářský důstojník mu nabídl trochu sušeného masa a víno.

Legionáři, podsadití muži s drsným

výrazem v opáleném, hladce vyholeném obličejí, byli součástí hlídky, která tudy projížděla jednou za měsíc. Na sobě měli zašpiněné kožené suknice a náprsní krúnýře, na nohou sandály a na hlavách železné helmice. Po boku jim v pochvě spočívaly krátké meče. Stáli kolem něho ve večerním slunci, a nezdálo se, že by z nich napětí zcela opadlo.

Důstojník, který hovořil mírnějším hlasem než jeho muži, ale jinak byl stejný jako oni, až na to, že měl přes kovové brnění dlouhý plášť, se blázna zeptal, jak se jmenuje.

Blázen chvíli nic neříkal, jen otvíral a zavíral ústa, jako kdyby si nemohl vzpomenout na svoje jméno.

"Karl," dostal ze sebe konečně, ale nejistě. Byla to spíše otázka než konstatování.

"To zní téměř jako římské jméno," usoudil jeden z legionářů.

"Jsi měšťan?" zeptal se důstojník.

Avšak blázen byl v myšlenkách zřejmě někde jinde. Odvrátil od nich pohled a něco si pro sebe mumlal.

Najednou se na ně opět zahleděl a řekl, "Nazaret?"

"Tímto směrem." Důstojník ukázal na cestu, která se zařezávala mezi kopce. "Ty jsi Žid?"

Otázka jako by blázna vylekala k smrti. Vyskočil a snažil se prodrat mezi vojáky. Ti mu nebránili, jen se smáli. Byl to neškodný blázen.

Dívali se za ním, jak utíká po cestě.

"Třeba je to nějaký z jejich proroků," poznamenal důstojník a zamířil ke svému koni.

Takových proroků bylo v zemi nemálo. Každý druhý, koho potkali, o sobě tvrdil, že šíří poselství svého boha. Ti proroci nedělali žádné větší problémy, náboženství je zřejmě odvádělo od myšlenek na rebelie. Měli bychom jim být vlastně vděční, napadlo ho.

Jeho muži se dosud smáli.

Pak se vydali po cestě opačným směrem, než běžel blázen.

Nyní byl již blázen v Nazaretu, a jak se potácivým krokem objevil na tržištním náměstí, obyvatelé města na něho pohlíželi zvědavě a dost podezřívavě. Mohl to být potulný prorok, nebo člověk posedlý ďáblem. To se často nedalo snadno rozeznat. Rabíni to však poznají.

Když míjel hloučky u obchodních stánků, lidé umlkali, dokud neprošel. Ženy halily svá dobře živená těla do dlouhých vlněných šál a muži se zaštitili bavlněnými róby, aby se jich nedotkl. Normálně by se ho vyptávali, co ve městě pohledává, ale - i když vypadal vyzábě - síla v jeho upřeném pohledu a pohyblivost a vitalita jeho vizáže je donutily jednat s ním s určitou úctou a udržovat vzdálenost.

Když dorazil do středu náměstí s trhem, zastavil se a rozhlédl - jako by si uvědomoval lidi jen pomalu. Zamrkal a olízl si rty.

Kolem něho právě procházela nějaká žena a ostražitě ho přeměřovala očima. Promluvil na ni vlídným hlasem, pečlivě vyslovenými slovy, "Je to Nazaret?"

"Je," přikývla žena a zrychlila krok.

Náměstí přecházel muž ve vlněné róbě s červenými a hnědými pruhy. Na vlnitých černých vlasech mu seděla červená čepička. Obličej měl buclatý a dobrosrdečný. Blázen mu zkřížil cestu a zastavil ho. "Hledám tesaře."

"V Nazaretu je spousta tesařů. Toto město je svými tesaři proslulé. Já sám jsem tesař. Mohu ti nějak pomoci?" Muž hovořil vesele, sebevědomě.

"Neznáš tesaře jménem Jozef? Je to Davidův potomek. Má ženu jménem Marie a několik dětí. Jedno z nich se zove Ježíš."

Muž stáhl svůj dobrosrdečný obličej do přehnaně zamračeného výrazu a poškrábal se na zátylku. "Znám více než jednoho Jozefa. Jeden ubožák toho jména bydlí v téhle ulici." Ukázal rukou. "Má ženu jménem Marie. Zkus to tam. Měl bys ho najít brzy. Hledej člověka, který se nikdy nesměje."

Blázen se zahleděl ve směru, který mu muž ukázal, a jakmile tu ulici spatřil, jako by na všechno ostatní zapomněl a ráznými kroky k ní zamířil.

Ulice, do níž vstoupil, byla úzká a bylo v ní cítit dřevo ještě silněji. Kráčel po kotníky hluboko v dřevěných odřezcích. Z každého stavení znělo bušení kladiv a skřípám pil. O vybledlé, stíněné zdi domků byly opřené laťky všech rozměrů a mezi domky bylo sotva dostatek místa na projití. Mnozí tesaři měli pracovní stoly těsně před dveřmi. Vyřezávali mísy pomocí jednoduchého obráběcího stroje, vyráběli ze dřeva všechny myslitelné tvary. Vzhledli, když blázen

vstoupil do uličky a přiblížil se k jednomu starému tesaři, který seděl na stole a vyřezával figurínu; měl prošeďivé vlasy a byl zřejmě krátkozraký. Pozvedl k bláznovi pátravý pohled.

"Co si přeješ?"

"Hledám tesaře zvaného Jozef. Má ženu - Marii."

Starý tesař ukázal rukou, v níž držel nedokončenou figurínu. "O dva domy dál na opačné straně ulice."

*

O domek, k němuž blázen dorazil, se opíralo několik látek, a kvalita dřeva se zdála být horší než u ostatních látek, které viděl. Pracovní stůl u vchodu byl na jedné straně pokroucený, a muž, který seděl shrbeně za stolem a opravoval stoličku, se zdál být také postižený.

Napřímil se, když se blázen dotkl jeho ramena. V obličejí a vácích pod očima měl vepsané utrpení, v očích únavu a ve vousech předčasně pruhy šedi. Nevýrazně si odkašlal, snad z překvapení, že ho někdo vyrušuje.

"Jsi Jozef?" zeptal se blázen.

"Nemám peníze."

"Já nic nechci - jen se na něco zepat."

"Jsem Jozef. Co chceš vědět?"

"Máš syna?"

"Několik, a taky dcery."

"Jmenuje se tvoje žena Marie? Jsi z Davidova rodu?"

Jozef rozhodil netrpělivě ruce. "Ano, ale co z toho všeho má pro mě..."

"Chtěl bych se s jedním z tvých synů setkat, s Ježíšem. Můžeš mi říct, kde je?"

"Ten ničema. Co zas provedl?"

"Kde je?"

Jozefovi se v očích objevilo něco jako vypočítavost, když se na blázna upřeně zahleděl. "Jsi prorok? Přišel jsi, abys mého syna vyléčil?"

"Jsem svým způsobem prorok. Dovedu předpovídat budoucnost."

Jozef s povzdechem povstal. "Můžeš ho vidět. Pojd'." Vedl blázna dveřmi a přes dvorek přeplněný harampádím - kusy dřeva, rozbitým nábytkem a náradím, hnijícími pytlí s odřezky. Vstoupili do domku.

V první místnosti, zřejmě kuchyni, stála u velkých hliněných kamen žena. Byla vysoká a kynula tukem. Dlouhé černé vlasy, rozpuštěné a mastné, jí padaly přes velké, lesklé oči, v nichž dosud dřímал žár smyslnosti. Pozorně si blázna prohlédla.

"Pro žebráky jídlo nemáme," zabručela. "Ten toho sní i tak dost." Dřevěnou lžící ukázala na malou postavu sedící v koutě ve stínu, která se za její řeči pohnula.

"Hledá našeho Ježíše," oznámil Jozef. "Možná přišel, aby ulevil

našemu údělu."

Žena se na blázna podívala úkosem, pak pokrčila rameny. Přejela si rudě rty masitým jazykem. "Ježíši!"

Postava v koutě se zvedla.

"To je on," prohlásila žena s jakýmsi zadostiučiněním.

Blázen se zamračil a zavrtěl rychle hlavou. "To ne."

Ta postava patřila mrzákovi, který měl výrazný hrb, na levé oko šilhal a v obličejí měl tupý výraz méněcenného. Na rtech mu visel chomáček slin. Zahihňal se, když znovu uslyšel svoje jméno. Učinil nemotorný krok vpřed. "Ježíš," řekl dost nezřetelně, huhňavě. "Ježíš."

"Nic jiného říct neumí." Žena si odfrkla. "Vždycky je takový."

"Bůh tomu chtěl," poznamenal Jozef trpce.

"Co mu je?" Z bláznova hlasu zaznělo patetické zoufalství.

"Vždycky je takový." Žena se otočila ke kamnnu zády. "Můžeš si ho vzít, jestli chceš. Je jalový zvenčí i zevnitř. Nosila jsem ho pod srdcem, když mě rodiče provdali za tohoto nedodělaného člověka..."

"Ty nestoudnice ..." Jozef se zarazil, když na něho žena upřela šířavý pohled. Obrátil se na blázna. "Co chceš našemu synovi?"

"Rád bych si s ním promluvil. Já..."

"Není to žádný věstec ... žádný prorok, jak jsme si mysleli, že by snad mohl být. V Nazaretu se ještě najdou lidé, kteří za ním přicházejí, aby je vyléčili, nebo aby jim věstili, ale on se na ně jenom hihňá a stále dokola opakuje svoje jméno..."

"A víte ... víte to určitě ... že v něm není nic ... Čeho byste si nevšimli?"

"Jistě!" Marie si posměšně odfrkla.

"Potřebujeme nutně peníze. Kdyby měl v sobě nějakou magickou sílu, neušlo by nám to."

Ježíš se znovu zahihňal a odkulhal do sousední místnosti.

"To není možné!" vydechl blázen. "Mohla se samotná historie změnit? Nenacházím se snad v nějakém jiném rozměru, kde Kristus vůbec neexistoval?"

Jozef si zřejmě všiml, že blázen má v očích výraz bolestného utrpení.

"Co je?" zeptal se. "Co vidíš? Říkal jsi, že dokážeš předpovídat budoucnost. Pověz nám, jak se nám povede?"

"Teď ještě ne," odpověděl prorok a odvrátil se. "Teď ne."

Vyběhl z domku a utíkal zpět ulicí, v níž to vonělo po ohoblovaném dřevě z dubu, cedru a cypřiše. Běžel zpátky na náměstí, kde se zastavil a vzrušeně rozhlédl. Přímo před sebou uviděl synagogu. Zamířil k ní.

Ten muž, s kterým před chvílí ho-

vořil, byl dosud na náměstí. Kupoval své dceři nádoby na vaření jako svatební dar. Ukázal na podivína, který právě vstupoval do synagogy. "Je to příbuzný Jozefa tesaře," informoval svého souseda. "Určitě je to prorok."

Blázen, prorok, Karl Glogauer, cestovatel v čase, neurotik, který neuspěl v psychiatrii, masochista, člověk s nepotlačitelnou touhou a spasitelským komplexem a plod anachronismu si prodíral cestu do synagogy, lapal po dechu. Viděl již člověka, kterého hledal. Viděl Ježíše, syna Jozefa a Marie. Viděl člověka, v němž nade vši pochybnost poznal kongenitálního imbecila.

*

Všichni lidé mají spasitelský komplex, Karle," prohlásila Monika.

Nyní si už na všechno přesně nepamatoval. Pojem času a identity mu začal splývat.

"V té době bylo v Galileji na tučet spasitelů. To, že se Ježíš stal tím, s nímž se zrodil mýtus a filozofie, byla historická náhoda..."

"Na tom muselo být něco víc, Moniko."

*

Každé úterý se v místnosti nad knihkupectvím okultní literatury scházel Jungův debatní klub kvůli skupinové analýze a terapii. Glogauer tento klub neorganizoval, ale ochotně mu pronajal svoje prostory a nadšeně se účastnil jeho činnosti. Hovořit jednou týdně s lidmi podobně zaměřenými mu přinášelo velkou úlevu. Jedním z důvodů, proč si okultní knihkupectví koupil, bylo to, aby se mohl setkávat se zajímavými lidmi, třeba takovými, kteří navštívili Jungův debatní klub.

Tyto lidi spojovala posedlost Jungem, ale každý z nich byl posedlý svým způsobem. Paní Rita Blennová navrhovala kursy na téma létajících talířů, i když se nedalo tvrdit, že ona sama by na létající talíře věřila. Hugh Joyce věřil, že všechny Jungovy archetypy pocházejí z původní rasy Atlantid'ánů, kteří zahynuli před tisíci lety. Alan Cheddar, nejmladší z celé skupiny, se zajímal o indickou mystiku a Sandra Petersonová, organizátorka, byla velkou odbornicí na čarodějnictví. James Headington se zajímal o čas. Právě na něho byla skupina nejvíce pyšná, protože měl šlechtický titul, patřil k válečným vynálezčům, byl velice bohatý a měl všechny druhy vyznamenání za vítězství Spojenců. Za války měl pověst velkého zlepšovatele, ale po válce se stal pro ministerstvo obrany dost nepříjemným člověkem. Na ministerstvu si mysleli, že je blázen, a co hůř, nenechávali si ten názor jen pro sebe.

Jak často vyprávěl sir James ostatním členům skupiny o časostroji, který

zkonstruoval, ale nikdo ho nebral vážně. Všichni měli sklony přehánět, když vyprávěli o tom, jaké mají zkušenosti z oblasti svých rozdílných zájmů.

Jednoho úterního večera, když ostatní odešli, Headington se Glogauerovi svěřil, že časostroj je konečně kompletní.

"Nevěřím tomu," řekl podle pravdy Glogauer.

"Jste první, komu to říkám."

"Proč zrovna mně?"

"Nevím. Líbíte se mi - i vaše knihkupectví."

"Vládě jste to neoznámil?"

Headington se tehdy ušklíbl. "Proč bych to dělal? Neudělám to do doby; než ho vyzkouším. Jinak se toho chytanou a dají mě k ledu."

"Vy nevíte, jestli funguje?"

"Určitě funguje. Nechtěl byste se na něj podívat?"

"Jako na časostroj?" Glogauer se slabě usmál.

"Přijďte se podívat."

"Proč zrovna já?"

"Myslel jsem si, že by vás mohl zajímat. Víím, že se vědeckých poznatků tak striktně nedržíte..."

Glogauerovi ho najednou bylo líto.

"Přijďte se podívat," opakoval Headington.

Příštího dne si Glogauer zajel do Banbury. Téhož dne opustil rok 1976 a dorazil do roku 28 n.l.

*

"Věda dokáže říct jak, ale nikdy se neptá proč," řekl Monice. "Neumí odpovídat."

"A kdo má na té odpovědi zájem?" namítla.

"Já."

"No ale nikdy ji nebudeš znát, že?" *

"Posaď se, synu," vybídl ho rabín.

"Co by ses chtěl od nás dozvědět?"

"Kde je Kristus?" vyrazil ze sebe Glogauer. "Kde je Kristus?"

Nerozuměli řeči, kterou hovořil.

"Je to řečtina?" zeptal se někdo, a jiný zavrtěl hlavou.

Kyrios: Pán.

Adonai: Pán.

Kde je Pán?

Zamračil se a neurčitě se kolem sebe rozhlížel. "Musím si odpočinout," pronesl jejich řeči.

"Odkud jsi?"

Nenapadla ho žádná odpověď.

"Odkud jsi?" zeptal se znovu jeden rabín.

"Ha-Olam Hab-Bah ..." řekl po chvíli nepřítomně.

Pohlédli na sebe. "Ha-Olam Hab-Bah," opakovali.

Ha-Olam Hab-Bah; Ha-Olam Haz-Zeh: Svět, jaký bude, a svět jaký je.

"Přinášíš nám zvěstování?" zeptal se jeden z rabínů. Na proroky byli zvyklí, to ano, ale nikoli na takového, jakým byl on, "Poselství?"

"Nevím," odpověděl chraptivě prorok. "Musím si odpočinout. Jsem hladov."

"Pojď. Nasytím tě a poskytneme ti místo na spaní."

Z bohatého stolu pozřel jen málo, a postel s matrací vycpanou slámou byla pro něho příliš měkká. Nebyl na něco takového zvyklý.

Spal špatně, ze spaní vykřikoval, a ve vedlejší místnosti naslouchali rabíni, ale tomu, co ze sna vykřikoval, téměř vůbec nerozuměli.

*

Karl Glogauer zůstal v synagoze několik týdnů. Většinu času trávil v knihovně, kde četl a v dlouhých svicích hledal alespoň částečnou odpověď na svoje dilema. Slova Starého zákona, která v mnoha případech nabízela desítku vysvětlení, ho jenom ještě více zmátla. Nenašel nic, čeho by se mohl zachytit, nic, co by mu vysvětlilo, kde se stala chyba.

Rabíni se většinou drželi v povzdálí. Uznali Glogauera za svatého člověka a byli hrdí na to, že přebývá v jejich synagoze. Nabyli přesvědčení, že je jedním z těch, které Bůh vyvolá, a trpělivě čekali, až k nim promluví.

Jeich prorok toho však příliš nenařekl, mumlal si něco pouze pro sebe, útržkovitě a ve svém nesrozumitelném jazyce, který často používal, i když ho někdo oslovil.

V Nazarete se téměř o ničem jiném nehovořilo než o záhadném prorokovi v synagoze, ale rabíni na dotazy neodpovídali. Odbývali zvědavce s tím, ať se starají o své záležitosti a že existují věci, o nichž ještě nemusejí vědět. Tímto způsobem, k němuž se kněží vždy uchylují, se vyhnuli odpovědím, které stejně neznali, a současně si zachovali zdání, že vědí víc, než ve skutečnosti věděli.

Pak, jednoho sabatu, se Glogauer prorok objevil v části synagogy přístupné veřejnosti a zaujal místo mezi ostatními, kteří přišli na bohoslužby.

Muž, který po jeho levici četl ze svitku, se začal zakoktavat a koutkem oka vrhal na proroka krátké pohledy.

Prorok jen sedel a s nepřítomným výrazem naslouchal.

Hlavní rabín se na proroka krátce, nejistě podíval, pak napsal vzkaz, aby předal svitek prorokovi. Toho úkolu se váhavě ujal jeden chlapec, který vložil svitek do prorokových dlaní.

Prorok si slova na svitku dlouho prohlížel, než začal číst. Četl, aniž

zpočátku rozuměl tomu, co čte. Četl prorocství Iziáše.

*

Duch Páně nade mnou, protože pomazal mne, kázati evangelium chudým poslal mne, a uzdraviti skroušené srdcem, zvěstovati jatým propuštění a slepým vidění, a propustiti soužené ve svobodu. A zvěstovati léto Páně milostivé. A zavřev knihu, a vrátiv služebníku, posadil se. A všech ve škole oči byly obráceny naň.

(Lukáš 4: 18-20)

*

Nyní, když se ubíral z Nazaretu ke Galilejskému moři, šli za ním. Poskytli mu lněnou róbu, kterou teď nosil, a i když si mysleli, že je vede, byli to ve skutečnosti oni, kdo ho nutil se tím směrem ubírat.

"Je to náš spasitel," odpovídali na zvědavé dotazy. A již tehdy se hovořilo o zázracích.

Když navštěvoval nemocné, litoval je a snažil se jim všemožně pomoci, protože věřili, že jim pomůže. Pro mnohé nemohl udělat nic, ale jiným psychosomatikům skutečně pomohl, jelikož věřili jeho schopnostem víc než své nemoci. Ty tedy vyléčil.

Když vstoupil do města Kafarnaum, vstoupilo s ním do jeho ulic asi padesát stoupenců. Již se rozkřiklo, že je svým způsobem ve spojení s Janem Křtitelem, který se v Galileji těšil značné vážnosti a mnoha farizeji byl prohlášen za pravého proroka. Avšak tento člověk měl v určitých směrech větší schopnosti než Jan - nebyl sice takovým řečníkem, ale uměl dělat zázraky.

Kafarnaum bylo město, které se táhlo podél křišťálového Galilejského moře, mezi jeho domy se rozprostíraly velké zelinářské zahrady. U bílých přístavních hrází kotvily rybářské čluny a také obchodní lodě, které zajišťovaly přepravu zboží mezi městy na březích moře. Ze všech stran se k moři svažovaly zelené kopce, ale Kafarnaum se nacházelo na úzkém pruhu roviny, a kopce mu poskytovaly přirozenou ochranu.

Bylo to docela tiché město, a stejně jako v jiných galilejských městech v něm žilo hodně obyvatel nežidovského původu. V jeho ulicích se procházeli řečtí, římské a egyptští obchodníci, z nichž mnozí zde trvale bydleli. Žila zde úspěšná střední vrstva obchodníků, řemeslníků a majitelů lodí, a také lékaři, právníci a učenci, protože Kafarnaum ležel na hranicích Galilejské provincie, Trachonitisu a Sýrie, a i když to bylo poměrně malé město, mělo velký význam jako obchodní a cestovní křižovatka. Ten cizí, zelený prorok ve vlajícím

lněné róbě, kterého doprovázel nesoucí rodý zástup, složený převážně z chudých lidí, i když v něm nechyběli ani některé významné osobnosti, vtrhl do Kafarnaumu jako vítr.

Brzy se rozneslo, že tento člověk skutečně dokáže předvídat budoucnost, že předpověděl to, co se brzy vyplnilo, že totiž Herodes Antipatriský uvězní Jana Křtitele. Svoje předpovědi nevyslovoval v obecném smyslu, nepoužíval neurčitá slova, jak to dělali ostatní proroci. Hovořil o událostech, které se měly odehrát v blízké budoucnosti, a hovořil o nich podrobně.

Nikdo jeho jméno neznal, byl prostě prorokem z Nazaretu, čili Nazaretským. Někteří tvrdili, že je příbuzným, nebo snad synem jednoho nazaretského tesaře, ale to mohlo mít původ v tom, že slova syn tesaře a mág se píšou velmi podobně a zaměnila se. Dokonce se říkalo, byť jen výjimečně a ne příliš nahlas, že se jmenuje Ježíš. On sám to jméno jednou nebo dvakrát použil, ale když se ho zeptali, jestli je to jeho jméno, popřel to, či spíše svým neurčitým způsobem odmítl odpovědět.

Jeho kázání postrádala tu jiskru, jakou jim dával Jan. Nekázal útočně, spíš váhavě, a často se usmíval. Kromě toho hovořil o Bohu nějak jinak, a zřejmě mezi ním a esséni existovala nějaká souvislost, stejně jako v Janově případě, protože kázal proti hromadění majetku a hovořil o lidstvu jako o bratrstvu - a v tom duchu hovořili i esséni.

Byly to však zázraky, na které čekali, když ho vedli do půvabné kafarnaumské synagogy. Žádný z dřívějších proroků neléčil nemocné a žádný z nich neměl zřejmě pochopení pro trápení, o jakých lidé mluví jen málokdy. Byla to spíš tato duševní spřízněnost, na kterou reagovali, než slova která vyslovoval.

Poprvé ve svém životě zapomněl Karl Glogauer na Karla Glogauera. Poprvé ve svém životě dělal to, co se dřív jako psychiatr dělat snažil.

Jenže toto nebyl jeho vlastní život. Nyní oživoval mýtus - o generaci dříve, než se mýtus zrodí. Dokončoval vlastně jakýsi psychický obvod. Neměnil historii, jen jí dodával větší váhu.

Nedokázal se totiž smířit s myšlenkou, že Ježíš nebyl víc než mýtus. A nyní měl možnost vytvořit z Ježíše fyzickou skutečnost, ne jen postavu zrozenou mýtem.

Hovořil tedy v synagogách a hovořil o laskavějším bohu, než o jakém většina z nich kdy slyšela, a hovořil v podobnostech, jak jen si na ně vzpomněl.

A potřeba ospravedlnit to, co činil, se postupně vytrácela a pocit vlastní

identity stále slábl, až ho nahradil pocit jiné identity, v níž klade stále větší důraz na úlohu, kterou si zvolil. Byla to archetypová úloha. Úloha, jaká vyhovovala stoupenci Junga. Úloha, která přesahovala pouhé imitování. Úloha, kterou nyní musel hrát do nejpodrobnějšího detailu.

Karl Glogauer konečně našel skutečnost, kterou hledal.

*

Řka: Ach, což jest tobě do nás, Ježíši Nazaretský: Přišel jsi zatratiti nás? Znáš tě, kdo jsi, že ten Svatý Boží. I přimluvil jemu Ježíš, řka: Umlkniž, a vyjdi z něho. A povrhá jej ďábel mezi ně, vyšel z něho, a nic mu neuškodil. I přišel strach na všechny, a rozmlouvali vespolek, řkouce: Jaké jest toto slovo, že v moci a síle prikazuje nečistým duchům, a vycházejí? I rozcházela se o něm pověst po všelikém místě té okolní krajiny.

(Lukáš 4: 33-37) *

"Hromadná halucinace. Zázraky, létající talíře, strašidla - to všechno je stejné," řekla mu tehdy Monika.

"To je docela možné," odpověděl, "ale proč je viděli?"

"Protože je vidět chtěli."

"Proč je vidět chtěli?"

"Protože měli strach."

"Myslíš, že na tom nic víc není?"

"A to nestačí?" *

Když opustil Kafarnaum poprvé, počet jeho následovníků se podstatně rozšířil. Pro město se stalo nepohodlné, aby v něm nadále zůstával, protože obchodní ruch zde prakticky ochromily davy lidí, kteří přicházeli, aby se na vlastní oči přesvědčili, jak koná jednoduché zázraky.

Pak hovořil k lidem na prostranstvích za městem. Setkal se tam s inteligentními, vzdělanými lidmi, kteří s ním zjevně měli něco společného. Někteří z nich vlastnili rybářské flotily - jako Šimon, Jakub a Jan - a dalším byl lékař a ještě dalším jeden státní úředník, který ho poprvé slyšel kázat v Kafarnaumu.

"Musí vás být dvanáct," řekl jim jednoho dne. "Musí to být zvířetník."

Vyjadřoval se, aniž pečlivě volil slova. Mnohé z jeho myšlenek působily zvláštním dojmem. Mnohé z toho, o čem hovořil, jim připadalo vzdálené. Někteří farizejové měli za to, že se rouhá.

Jednoho dne se setkal s mužem, v němž poznal essence z osady poblíž Machaerusu.

"Chce s tebou mluvit Jan," sdělil mu essének.

"On ještě není mrtev?"

"Drží ho v Peraeu. Myslím, že Hero-

des má příliš nahnáno, než aby ho zabil. Dovoluje Janovi, aby se procházel mezi zdmi paláce a v jeho zahradách, dovoluje mu hovořit s jeho lidmi, ale Jan se obává, že Herodes brzy najde odvalu a nechá ho ukamenovat, nebo mu useknout hlavu. Potřebuje tvoji pomoc."

"Jak mu mám pomoci? On umřít musí. Nemá žádnou naději."

Essénec zabohoval do nepřítomných očí proroka nevěřící pohled. *

"Ale, mistře, nikdo jiný mu pomoci nemůže."

"Učinil jsem vše, co si přál, abych učinil," odpověděl prorok. "Léčil jsem nemocné a modlil se za chudé."

"Nevěděl jsem, že si to přál. Ale teď potřebuje pomoc, mistře. Mohl bys mu zachránit život."

Prorok odtáhl essénského stranou od davu.

"Jeho život nelze zachránit."

"Jestli to není možné, prospěje to nepravosti a království nebeské nebude obnoveno."

"Jeho život nelze zachránit."

"Je to vůle boží?"

"Jsem-li bůh, pak je to vůle boží."

Essénec se s beznadějným výrazem v obličeji odvrátil a začal se od něho vzdalovat.

Jan Křtitel bude muset zemřít. Glogauer nechtěl historii měnit, jen ji upevnit.

Procházel se svými stoupenci celou Galileou. Vybral si svých dvanáct vzdělaných společníků, a ostatní, kteří ho doprovázeli, byli dosud z největší části chudí lidé, kterým nabízel jejich jedinou naději na bohatství. Mnoho z nich patřilo k těm, kteří ještě nedávno byli připraveni jít s Janem proti Římanům - jenže Jan byl nyní ve vězení. Možná že tento člověk je povede v revoluci, při níž se zmocní bohatství Jeruzaléma a Jericha a Cesarea. Byli unavení a hladoví a oči se jim ve spalujícím ohni leskly, ale tohoto muže v bílé róbě následovali, protože potřebovali mít naději a tuto naději našli v něm. Viděli ho dělat ne bezvýznamné zázraky.

Jednou jim kázal z loď, jak měl často ve zvyku, a když se brodil mělkou k břehu, zdálo se jim, že jde po hladině vody.

Když přistupovali po Galileji na podzim, všichni jim sdělovali novinu, že Janovi usekli hlavu. Zoufalí z Křtitelovy smrti obrátili se s novými nadějemi na tohoto nového proroka, který Křtitele kdysi znal.

Z Cesarei je vytlačila římská hlídka, zvyklá na divochy potulující se po zemi i na jejich proroctví.

Zakázali jim i další města poté, co se prorokův věhlas rozšířil. Zdálo se, že

nejen římská, ale ani židovská úředníka nejsou ochotni tolerovat nového proroka, jako tolerovali Jana. Politické klima se změnilo.

Nyní sháněli jídlo jen s obtížemi a proto se živili vším, co našli. A trpěli jako vyhladovělá zvířata.

Prorok je naučil předstírat, že jedí, a jak na hlad nemyslet.

Karl Glogauer, zázračný léčitel, psychiatr, hypnotizér, spasitel.

Někdy zapochyboval, že dělá dobře, když úlohu, kterou si zvolil, skutečně hraje, a tehdy jeho učedníky znepokojovalo, že si protřečl. Nyní ho často nazýval jménem, které slyšeli již dříve: Ježíš Nazaretský. Většinou jim nebránil, aby ho tak oslovovali, ale někdy vzplanul a vyřázel ze sebe takové zvláštní, těžko vyslovitelné jméno.

"Karl Glogauer! Karl Glogauer!"

A oni reagovali slovy: Hle, hovoří hlasem Adonaie.

"Nenazývejte mě tím jménem!" vykřikoval, a je to vždy rozrušilo a nechávali ho samotného, dokud z něho hněv nevyprchal.

Když se počasí změnilo a přišla zima, vrátili se do Kafarnaumu, který se stal baštou jeho následovníků.

V Kafarnaumu přečkal zimu, pronášel proroctví.

Mnohá z těchto proroctví se týkala jeho samotného a osudu jeho učedníků.

*

Tedy přikázal učedníkům svým, aby žádnému nepravili, že by on byl Ježíš Kristus. A od té chvíle počal Ježíš oznamovat učedníkům svým, že musí jít do Jeruzaléma a mnoho trpěti od starších a předních kněží a od zákonníků, a zabít býti, a třetího dne z mrtvých vstáti.

(Matouš 16: 20-21) *

Dívali se v jejím bytě na televizi. Byl teplý nedělní večer, mezi šestou a sedmou hodinou, a Monika kousala jablko. Pak ukázala nakousnutým jablkem na obrazovku.

"Koukej na ten nesmysl," poznamenala. "O tom přece nemůžeš tvrdit, že ti to něco říká."

Vysílali náboženský pořad o muzikálu z jednoho kostela v Hampsteadu. V muzikálu se vyprávěl příběh o ukřižování.

"Rocková skupina na kazatelně," ušklíbala se. "To je úroveň."

Neodpověděl. Pořad mu připadal jaksi nechutný. Nedokázal přikývnout na souhlas.

"Boží mrtvola už skutečně začíná zahrňovat," posmívala se. "Fuj! Ten smrad!"

"Tak to vypni," řekl klidně.

"Jak se ta rocková skupina jme-

nuje? The Maggots?"

"Je to dost zvláštní. Já to vypnu, mám?"

"Ne, chci se dívat. Je to takové recesní."

"No tak to vypni!"

"Imitace Krista!" vyhrkla přes nucený smích. "Ti ho ale zřídili!"

Černošský zpěvák, který hrál Krista a zpíval na banální doprovod falešně, začal drmolit bezkrevná slova o lidské sounáležitosti.

"Jestli měl skutečně takový hlas, není divu, že ho ukřižovali," poznamenala Monika.

Natáhl ruku a televizor vypnul

"Mně se to líbilo," řekla posměvačně s předstíraným rozčarováním. "Taková nádherná labutí píseň."

Později s jistým afektem dodala, "Ty můj staroušku. Jaká škoda! Mohl z tebe být John Wesley nebo Kalvin nebo někdo. Dneska nemůžeš dělat spasitele, aspoň ne podle svých představ. Nikdo ti nebude naslouchat."

6.

Prorok žil v domku muže jménem Šimon, kterému však raději říkal Petr. Šimon byl prorokovi vděčný za to, že vyléčil jeho ženu z nemoci, kterou delší dobu trpěla, a vyléčil ji bez nějakého většího úsilí.

V té době se v Kafarnaumu vyskytovalo skutečně hodně cizinců - mnozí z nich přicházeli, aby viděli proroka. Šimon proroka upozorňoval, že o některých se ví, že jsou zvědy Římanů, nebo že jsou farizejové.

Farizejové celkem proti prorokovi nic neměli, i když zázrakům, o nichž se doslechli, nevěřili. Avšak hladina politického života byla zčeřena a v řadách římských okupačních jednotek, počínaje Pilátem přes důstojníky až po řadové vojáky, vládlo napětí. Tušili nějakou vzpouru, ale nedokázali zachytit žádné známky, které by nasvědčovaly, že se blíží.

Samotný Pilát doufal, že to budou potíže značného rozsahu. To by aspoň císaři Tiberiovi dokázalo, že v záležitosti Chrámu byl k Židům příliš shovívavý. A ukázalo by se, že Pilát měl pravdu, a jeho moc na Židy by se posílila.

V současné době s tetrarchy provincií nevycházel nijak dobře - zejména s nestálým Herodesem Antipatrickým, kterého před časem považoval za jediného, o něhož se může skutečně opřít. Kromě politické situace mu život komplikovala atmosféra v domácnosti v tom, že jeho neurotickou ženu opět pronásledovaly noční můry, a ta proto vyžadovala mnohem víc pozornosti, než si mohl dovolit jí věnovat.

Napadlo ho, že by snad mohl vyvolat

incident, ale musel by to zařídit tak, aby se o tom Tiberius nikdy nedozvěděl. Mohl by se zaměřit na nového proroka, ale ten se zatím proti židovskému ani římským zákonům ničím neprovinil. Neexistoval zákon, který by někomu zakazoval prohlašovat se za spasitele, jak se podle některých slov tento člověk prohlašoval, a on sotva podněcoval lid k revoltě - spíš naopak.

Když se díval oknem své komnaty na minarety a věžičky Jeruzaléma, přemýšlel o informacích, které mu přinesly jeho zvědové.

Brzy po slavnosti, kterou Římané nazývali saturnálie, prorok a jeho učedníci opět odešli z Kafarnaumu a zahájili putování po celé zemi.

Nyní, když horké počasí pominulo, nechtěli po něm již tolik zázraků, ale o to víc se dožadovali jeho prorockví. Upozorňoval je na všechny chyby, kterých se v budoucnosti dopustí, a na všechny zločiny, které budou v jeho jménu spáchány.

Prošel celou Galilejí a Samařím, ubíral se po dobrých římských cestách k Jeruzalému.

Slavnost přesnic se rychle blížila.

Římští úředníci v Jeruzalému o nadcházejícím svátku diskutovali, protože v té době vždy docházelo k největším nepokojům. Již dříve se v těch dnech odehrály vážné pokusy o vzpou-ru, a také letos se nepochybně vyskytnou nějaké potíže.

Pilát promluvil k farizejským, žádal je o spolupráci. Farizejové slíbili, že udělají, co bude v jejich silách, ale že nebudou moci zabránit, aby se lidé nechovali pošetile.

Pilát je s chmurným výrazem v tváři propustil.

Zvědové přinášeli Pilátovi zprávy z celého území. V některých zprávách byla sice o novém prorokovi zmínka, ale uvádělo se, že je neškodný.

Pilát si pro sebe říkal, že ten prorok teď třeba skutečně neškodný je, ale jestli dorazí do Jeruzaléma v průběhu přesnic, už by takový nemusel být.

*

Dva týdny před přesnicemi dorazil prorok do města Betany poblíž Jeruzaléma. Někteří z jeho galilejských učedníků měli v Betany přátele a tito přátelé byli více než ochotni poskytnout útočiště člověku, o němž slyšeli od jiných poutníků z jejich cest do Jeruzaléma a do Jeruzalémského chrámu.

Do Betany se uchýlili proto, že proroka ten velký počet lidí, kteří chodili za ním, rozrušoval.

"Je jich příliš mnoho," postěžoval si tehdy Šimonovi. "Příliš mnoho, Petře." Glogauer měl nyní vychrtlý obličej,

oči vpadlé ještě hlouběji do důlků a mluvil jen málo.

Někdy se kolem sebe váhavě rozhlížel, jako by nevěděl přesně, kde se nachází.

Do Betany se k němu doneslo, že se na něho vyptávají římszí zvědové, ale nezdálo se, že by ho ty zprávy zneklidňovali. Naopak, přikyvoval zamyšleně hlavou, jako by ho uspokojovaly.

Jednou se s dvěma ze svých učedníků vypravil, aby se podíval do Jeruzaléma. V odpoledním světle vypadaly žluté zdi města nádherně. Věže a vysoké budovy, zdobené červenou, modrou a žlutou mozaikou, bylo vidět již ze vzdálenosti několika kilometrů.

Prorok se obrátil zpět směrem k Betany.

"Kdy půjdeme do Jeruzaléma?" zeptal se jeden z učedníků.

"Ještě ne," odpověděl Glogauer. Ramena měl pokleslá a rukama se držel kolem hrudi, jako by mu bylo zima.

Dva dny před oslavami přesnic v Jeruzalémě vzal prorok svoje učedníky k hoře Olivetské u předměstí Jeruzaléma, které stálo poblíž hory a nazývalo se Betfagi.

"Přiveďte mi oslíka," poručil jim. "Mládě. Musím nyní naplnit prorockví."

"Všichni se pak dozví, že jsi spasitel," pronesl Ondřej.

"Ano." A Glogauer si povzdechl. Opět pocítil strach, ale tentokrát nikoli fyzický. Tentokrát to byl strach herce, který se chystá na svou závěrečnou, nadmíru dramatickou scénu a není si jist, zda ji dobře zvládne.

Na horním rtu mu vyrazil studený pot. Setřel ho.

V mdlém světle se pátravě rozhlédl po mužích kolem sebe. Nijak ho nezajímalo, jak se kdo jmenuje, zajímalo ho jen, kolik jich je. Bylo jich zde deset. Zbývající dva sháněli oslíka.

Stáli na travnatém svahu Olivetské hory a shlíželi na Jeruzalém a velký Jeruzalémský chrám ležící pod nimi. Vál mírný, teplý váněk.

"Jidáš?" pronesl Glogauer tázavě.

Mezi jeho doprovodem byl jeden tohoto jména.

"Ano, mistře," ozval se vysoký, pohledný muž s kudrnatými rusými vlasy a neurotickými, inteligentními očima.

Glogauer byl přesvědčen, že tento člověk, Jidáš Iškariotský, trpí padoucnicí. Upřel na něho zamyšlený pohled. "Chci, abys mi pomohl," řekl. "Později, až vstoupíme do Jeruzaléma."

"Jak, mistře?"

"Musíš předat Římanům zprávu."

"Římanům?" Iškariotský se zatvářil ztrápeně. "Proč?"

"Musíš ji předat Římanům, ne

Židům - ti by použili kůl nebo sekýru. Až dozraje čas, sdělím ti víc."

Obloha již potemněla a nad Olivetskou horou se objevily hvězdy. Ochladilo se.

Glogauer se zachvěl. *

Plesej velice, dcerko Siónská, pokřikuj, dcerko Jeruzalémská. Aj, král tvůj přijde k tobě; spravedlivý jest a spasení plný, chudý a sedící na oslu, totiž na oslátku mladém.

(Zachariáš 9:9) *

"Osá-na! Osá-na! Osá-na!"

Když Glogauer vjížděl na oslíku do města, jeho učedníci, kteří běželi před ním, házeli mu na cestu palmové ratolesti. Po obou stranách ulice stály davy lidí, uvědomeni jeho učedníky o tom, že přijede.

Nyní mohli všichni vidět, že tento nový prorok naplňuje prorockví dávných proroků, a mnozí věřili, že přijíždí, aby je vedl proti Římanům. A právě nyní se možná odehrává k Pilátovu domu ke konfrontaci.

"Osá-na! Osá-na!"

Zpočátku mu to připadalo jako hosa-na, než si uvědomil, že lidé volají aramejsky osvobod' nás.

"Osvobod' nás! Osvobod' nás!"

Na tyto přesnice plánoval Jan Křtitel ozbrojené povstání proti Římanům. Mnozí byli připraveni se tohoto povstání zúčastnit a věřili, že nový prorok převeze Janovu roli vůdce povstání.

"Ne," mumlal, když se rozhlížel kolem sebe po jejich tvářích plných očekávání. "Ne, nejsem Spasitel. Nemohu vás osvobodit. Nemohu..."

Neslyšeli ho, ohlušení vlastními výkřiky.

Karl Glogauer vstoupil do Krista. Kristus vstoupil do Jeruzaléma. Příběh se blížil svému vyvrcholení.

"Osá-na!"

O osvobození v tom příběhu nic nestálo. Nemohl jim pomoci.

*

Amen, amen pravím vám: Kdo přijímá toho, kohož bych já poslal, mneť přijímá; a kdož mne přijímá, přijímá toho, který mne poslal. To pověděv Ježíš, zkormoutil se v duchu, a osvědčil, řka: Amen, amen pravím vám, že jeden z vás mne zradí. Tedy učedníci vzhledli na sebe vespolek, pochybujíce, o kom by to pravil. Byl pak jeden z učedníků Ježíšových, kterýž poslechl na klíně jeho, jehož miloval Ježíš. Protož tomu návštěj dal Simon Petr, aby se zeptal, kdo by to byl, o němž praví. A on odpočívaje na prsech Ježíšových, řekl jemu: Pane, kdo jest? Odpověděl Ježíš: Ten jest, komuž já omočené skývy podám. A omočiv skývu, podal Jidášovi, synu Šimona

Iškariotského. A hned po té skyvě vstoupil do něho satan. I řekl jemu Ježíš: co činíš, čin spěšně.

(Jan 13: 20-27)

Jidáš Iškariotský se poněkud nejspíše mračil, když odcházel z místnosti do zaplněné ulice a mířil ke správcově paláci. Nepochybně měl provést součást plánu na oklamání Římanů a přimět lid, aby se postavil na Ježíšovu obranu, ale měl dojem, že to je příliš nebezpečný plán. Mezi hemžícími se muži, ženami a dětmi vládla napjatá atmosféra. Ve městě hlídkovalo mnohem víc římských vojáků než obvykle.

Pilát byl statný člověk. V obličeji měl vepsanou nestřídmost, v plochých očích krutost. Pohlédl na Žida s opovržením.

"Neplatíme informátory, jejichž informace se ukáží být nepravdivé," upozornil.

"Nejdu si pro peníze, pane," řekl Jidáš a předstíral přívětivost, asi takovou, jakou Římané od Židů zde očekávali. "Jsem občan zachovávající věrnost císaři."

"Kdo je ten rebel?"

"Ježíš Nazaretský, pane. Dnes překročil práh města..."

"Vím. Viděl jsem ho. Ale slyšel jsem, že káže o pokoji a poslušnosti k zákonům."

"Aby vás oklamal, pane."

Pilát se zakabonil. Znělo to pravděpodobně. Zavánělo to právě takovým podvodem, jaký od těch lidí se sametovými řečičkami očekával.

"Máš důkazy?"

"Patřím k jeho pobočníkům, pane. Dosvědčím jeho provinění."

Pilát sešpulil svoje masité rty. Momentálně si nemohl dovolit farizejské urazit, ti mu již nadělali dost trápení. Zejména Kaifáš bude okamžitě vykřikovat něco o nespravedlnosti, kdyby toho proroka uvěznil.

"Prohlašuje se za právoplatného krále Židů, potomka Davidova," pokračoval Jidáš a opakoval tak to, co mu mistr nařídil, aby říkal.

"Skutečně?" Pilát zamyšleně vyhlédl z okna.

"Pokud jde o farizejské, pane ..."

"Co je s nimi?"

"Farizejští mu nevěří. Ti mu nepřejí než smrt, protože hovoří proti nim."

Pilát přikývl a zavřel oči, aby si tu informaci promyslel. Farizejští snad toho blázna nenáviděli, ale z jeho uvěznění by vytloukli politický kapitál.

"Farizejští si přejí, aby byl uvězněn," pokračoval Jidáš. "Lidé se shromažďují, aby mu naslouchali,

a dnes mnoho z nich vyvolalo v jeho jménu v Chrámu nepokoj."

"Je to pravda?"

"Je to pravda, pane." A byla to pravda. Asi pět lidí napadlo v Chrámu směnitele peněz, když se je snažilo okrást. Až útočníky zajistili, ti vypověděli, že vykonávali vůli Nazaretského.

"Nemohu ho uvěznit," přemítal Pilát. Situace v Jeruzalémě již nebezpečná byla, ale kdyby uvěznil tohoto takzvaného krále, mohlo by to podnítit revoluci. Tiberius by to přičetl za vinu jemu, nikoli Židům. Farizejské si musí získat. Ti ho musejí uvěznit. "Počkej tedy," řekl Jidášovi. "Pošlu Kaifášovi vzkaz."

*

I přišli na místo, kterémuž jméno Getsemany. Tedy řekl učedníkům svým: Posed'tež tuto, až se pomodlím. A pojav s sebou Petra a Jakuba a Jana, počal se lekati a teskliv býti. I dí jim: Smutnáť jest duše až ke smrti. Počkejte tuto a bděte.

(Marek 14: 32-34)

*

Glogauer viděl, že se sročený dav již přibližuje. Poprvé od chvil strávených v Nazarete pocítil fyzickou slabost a vyčerpání. Oni přicházeli, aby ho zabili. Musel zemřít, s tím se již smířil, ale měl strach z bolesti, která ho čeká před smrtí. Usedl na svahu na zem a díval se, jak se početně přibližují. *

"Ideál mučednictví existoval vždy pouze v hlavách několika asketů," prohlásila kdysi Monika. "Jinak to byl morbidní masochismus, snadný způsob, jak se vyhnout běžné odpovědnosti, způsob, jak udržovat utlačené pod kontrolou..."

"To není tak prosté ..."

"Je, Karle."

Ted' to mohl Monice předvést, a litoval, že se o tom zřejmě nikdy nedozví. Původně zamýšlel všechno sepsat a uložit do časostroje v naději, že se jeho písemnosti později najdou.

Bylo to zvláštní. Nepatřil k nábožensky založeným lidem v tom běžném slova smyslu, byl agnostik. K tomu, že hájil náboženství před cynickým opovrhováním, které vůči náboženství Monika chovala, ho nevedlo přesvědčení, ale spíš to, že nevěřil příliš ideálu, kterému zasvětila svou víru Monika, ideálu vědy jakožto prostředku pro řešení všech problémů. Její víru nesdílel, a nic jiného než náboženství mu nezbývalo, i když na nějakého křesťanského boha nevěřil. Bůh chápaný jako mystická síla křesťanských záhad a záhad jiných náboženství nebyl pro něho dostatečně reálný. Jeho racionální uvažování ho

přesvědčovalo, že bůh v žádné podobě neexistuje, ale podvědomě tušil, že mu víra ve vědu nebude stačit.

"Věda je v podstatě opakem náboženství," pronesla kdysi Monika rezolutně. "Nechť se sejde jezuitu, kolik chce, a hledá názory na vědu, skutečnosti zůstává, že náboženství nemůže akceptovat základní postoje vědy a že pro vědu je samozřejmostí napadat základní principy náboženství. Jedinou oblastí, v níž není žádný rozdíl a v níž není třeba válet, je konečný předpoklad. Člověk může, nebo nemusí předpokládat, že existuje nadpřirozená bytost zvaná bůh. Ale jakmile začne svoje přesvědčení obhajovat, musí dojít k šarvátce."

"Mluvíš o organizovaném náboženství ..."

"Mluvím o náboženství jako o protikladu víry. Kdo potřebuje náboženský rituál, když máme náhradou mnohem lepší rituál vědy? Náboženství je rozumnou náhradou za znalost. Ale náhrady, Karle, už nepotřebujeme. Věda nabízí zdravější základ pro formulování myšlenkových a etických souborů. Již nepotřebujeme nebeský kočár, ani velkou pekelnou hůl, když nám věda ukazuje, jaké má to či ono počínání důsledky, a když lidé samotní mohou posoudit, zda ta počínání jsou správná nebo chybná."

"S tím se nemohu smířit."

"Protože jsi nemocný. Já jsem taky nemocná, ale aspoň vidím příslib uzdravení."

"Já vidím pouze hrozbu smrti..." *

Jak se předem dohodli, Jidáš ho políbil na tvář - pak ho obklopili ozbrojení strážci Chrámu a římsí vojáci.

K Římanům pronesl, s určitým přemáháním, "Jsem Král židovský." Farizejským služebníkům řekl, "Jsem Spasitel, který přišel, aby vaše pány zničil."

Nyní se zkompromitoval, a závěrečný obřad mohl začít.

*

Nebyl to čistý soudní proces, ale jakási směsice uplatňování římských a židovských zákonů, která ve svém výsledku nikoho neuspokojovala. Cíle se podařilo dosáhnout po několika poradách mezi Pilátem a Kaifášem a třech pokusech přizpůsobit a spojit jejich separátní soudní systémy tak, aby se v se v dané situaci daly prospěšně využít. Oba potřebovali obětího beránka, byť z různých důvodů, a tak se konečně dospělo k výsledku, a bláznivý prorok byl usvědčen na jedné straně z rebelie proti Římu a z kacířství na straně druhé.

Zvláštním rysem tohoto soudního procesu bylo to, že při něm jako sved-

kové vystupovali všichni učedníci obžalovaného, kteří, jak se zdálo, téměř dychtili po tom, aby jejich mistr byl usvědčen.

Farizejové souhlasili s tím, že době a situaci bude nejlépe vyhovovat římský způsob popravy, a bylo tedy rozhodnuto, že odsouzený bude ukřižován. Ten člověk se však těšil určité popularitě, takže bude nutné uplatnit některé z vyzkoušených římských praktik k ponižování, aby se v očích poutníků stal patetickou a směšnou postavou. Pilát farizejské ujistil, že na to dohlédne, ale postaral se o to, aby podepsali listiny, v nichž mu dávají souhlas, aby tak postupoval.

*

Žoldnéři pak uvedli jej vnitř do síně, to jest do radného domu, a svolali všechen zástup. I oblékli jej v šarlat, a korunu spleťte z trní, vložili naň. I počali ho pozdravovati: Zdráv buď králi Židovský. A bili hlavu jeho třtinou, a plili na něj, a sklánějíce kolena, kláněli se jemu. A když se jemu naposmívali, svlékli s něho šarlat, a oblékli jej v roucho jeho vlastní. I vedli jej, aby ho ukřižovali.

(Marek 15:16-20)

Z bolesti a rituálního ponižování měl zastřené smysly - i z toho, že se tak beze zbytku vžil do své role.

Byl příliš slabý, než aby unesl těžký dřevěný kříž, a proto kříž vlekl ke Golgotě jeden Kyrénec, kterého Římané k tomu účelu najali. Glogauer kráčel za ním.

Jak se potácivým krokem ubíral přeplněnými, ztichlými ulicemi, sledován těmi, kteří se domnívali, že je povede proti římským mocipánům, oči měl zalité slzami a viděl jako v mlze, takže občas klopýtal mimo cestu - a tehdy ho některý z římských vojáků postrčil zpátky na cestu.

"Jsi nadmíru emocionální, Karle. Proč nepoužíváš ten svůj mozek a nesebereš sílu ..."

Slova si pamatoval, ale nebylo jednoduché si vzpomenout, kdo je říká.

Cesta vedla vzhůru po úbočí kopce a byla kamenitá. Někdy uklouzl - a zavzpomínal na jiný kopec, na který vystupoval už před delší dobou. Připadalo mu, že býval dítětem, ale vzpomínky splývaly s jinými, takže ani to nevěděl určitě.

Ztěžka oddychoval, dýchal z obtížemi. Bolest od trnů na hlavě vnímal jen málo, ale celé jeho tělo jako by se chvělo v rytmu bušení srdce - a to bušilo jako buben.

Byl večer. Slunce zapadalo.

Upadl na tvář a rozřízl si hlavu o ostrý kámen, právě když dorazil na vrcholek kopce. Omdlel.

I vedli jej na místo Golgota, to jest, vyložil-li by, popravní místo. I dávali mu pítí víno s mirrou, ale on nepřijal.
(Marek 15: 22-23)

Srazil kalich stranou. Voják pokrčil rameny a natáhl ruku po jedné ze svých zbraní. Druhý voják zbraň již držel.

Když se probíral z bezvědomí, začal se silně chvět. Pociťoval intenzivní bolest z toho, jak se mu provazy zařezávaly do kůže na zápěstích a kotnících. Bojoval.

Ucítil, že mu do dlaně vtiskli něco chladivého. I když to něco zaujímalo jen malou plošku ve středu jeho dlaně, bylo to těžké. Zaslechl zvuk, který rovněž pulsoval v rytmu jeho srdce. Otočil hlavu, aby na svou ruku pohlédl.

Ležel na kříži položeném na zemi a jeden voják mu dřevěnou paličkou zatloukal do dlaně velký železný hřeb. Díval se a podívoval, proč necítí žádnou bolest. Voják se rozmáchl paličkou rázněji, když hřeb narazil na odpor dřeva. Dvakrát hřeb minul a udeřil Glogauera do prstů.

Glogauer pohlédl na druhou stranu a spatřil, že i tam zatlouká voják hřeb do jeho dlaně. Tento voják zřejmě minul hřeb mnohokrát, protože prsty této ruky měl Glogauer zakrvácené a rozdrčené.

První voják dokončil zatloukání svého hřebu a obrátil svou pozornost Glogauerovým nohám. Glogauer pocítil, jak mu železný hřeb prochází masem, uslyšel, jak se *zarází* do dřeva.

Pomocí kladky začali kříž zvedat do vertikální polohy. Glogauer si povšiml, že je sám. Nikdo jiný neměl být toho dne ukřižován.

Nyní měl na světle Jeruzaléma pod sebou dobrý výhled. Obloha byla dosud prosvětlená, ale jen málo. Brzy ztmavne docela.

Přicházelo jen málo lidí. Jedna žena mu připomenula Moniku. Zvolal na ni. "Moniko!"

Jeho hlas však zněl chraptivě a velice slabě. Ta žena ani nevzhledla.

Vnímal, jak jeho tělo visí na hřebcích. Měl dojem, že v levé ruce silně krvácí, že v ní ucítil ostrou bolest.

Je to zvláštní, uvědomil si, že zde musí viset právě on. Vždyť sem přijel jen proto, aby ukřižování viděl - jen proto.

Bolest v jeho levé ruce zesílila.

Pohlédl krátce na římské vojáky, kteří pod křížem hráli kostky. A jak se zdálo, celou svou pozornost věnovali jen jiní. Z té výšky body na kostkách nerozeznal.

Povzdech si. Připadalo mu, že

pohyb hrudníku při dýchání mu v ruku vyvolává nějaký větší tlak. Bolest však již nebyla tak intenzivní. Přimhouřil několikrát oči a pokusil se odtáhnout záda od kříže.

Celým jeho tělem pronikla silná bolest. Žatnul zuby. Bylo to příšerné. Prudce se nadechl a vykřikl. Zkroutil se.

Na obloze už nebyla po světle ani stopa. Hvězdy a měsíc zakryly husté mraky.

Zdola se ozýval šepot hlasů.

"Sundejte mě!" zvolal. "Pustě mě prosím!"

Prostoupila jím bolest. Předklonil se, ale nikdo ho neosvobodil - tentokrát ne.

O chvíli později pozvedl hlavu. Ten pohyb měl za následek, že znovu upadl do agónie a znovu se začal na kříži svíjet.

"Sundejte mě! Prosím. Přestaňte, prosím."

Každá částička jeho těla, každý sval a šlachy a kost byly prostoupeny téměř nepředstavitelnou bolestí.

Pochopil, že se příštího dne nedožije, jak si původně myslel. To, že taková bolest může existovat, si nikdy dřív nepomyslel. *

A v hodinu devátou zvolal Ježíš hlasem velikým, řka: Elóí, Elóí, zabachťani? Což se vykládá: Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?

(Marek 15:34)

Glogauer si odkašlal. Byl to suchý kašel, sotva slyšitelný. Ale vojáci pod křížem zakašlání zaslechl, protože noc již zcela ztichla.

"Je to zvláštní," poznamenal jeden z nich. "Včera ho uctívali, a dneska přímo dychtili po tom, aby byl zabit - i ti, co mu byli nejbližší."

"Budu rád, až z této země. Vypadneme," řekl jiný.

*

Znovu zaslechl Moničin hlas, "Jsou to slabost a strach, Karle, co tě k tomu dohnalo. Mučednictví se rovná domýšlivosti. Copak to nechápeš?"

Slabost a strach.

Opět si odkašlal a bolest se vrátila, ale již mnohem mírnější.

Krátce před tím, než zemřel, začal znovu hovořit, či spíše mumlat, dokud nepřestal dýchat. "Je to lež. Je to lež. Je to lež."

Později, když jeho tělo uloupili služebníci těch několika lékařů, kteří věřili, že muselo mít nějaké zvláštnosti, se rozšířily zvěsti, že nezemřel. Mrtvola v pitevně lékařů již podléhala rozkladu a brzy po ní nezůstane ani stopa.